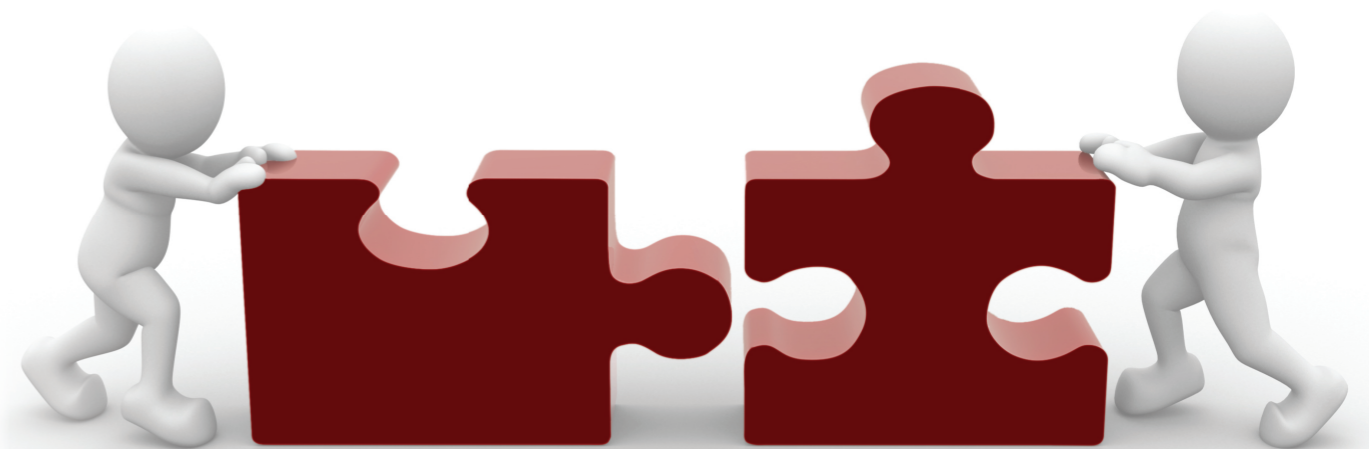

Οργανισμός Μεσολάβησης και Διαιτησίας

Ετήσια Έκθεση 2016

Οργανισμός Μεσολάβησης και Διαιτησίας

Πλατεία Βικτωρίας 7, Αθήνα 104 34 | Τηλ.: 210 88.14.922 | Fax: 210 88.15.393
info@omed.gr | www.omed.gr

Αθήνα
Οκτώβριος 2017

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ & ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ

Ετήσια Έκθεση 2016

ΑΘΗΝΑ
Οκτώβριος 2017

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ & ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ

ΕΔΡΑ: Πλατεία Βικτωρίας 7, Αθήνα 104 34, τηλ.: 210 8814922, fax 210 8815393, info@omed.gr,

URL www.omed.gr

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Πολυτεχνείου 21, Θεσσαλονίκη 546 26, τηλ.: 2310 517 128, fax 2310 517 119.

Η Έκθεση του Έργου του Ο.ΜΕ.Δ. συντάχθηκε
με βάση το άρθρο 17 παρ. 2 στοιχείο δ' του Ν. 1876/1990,
όπως αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο 14 Ν. 3899/2010.

Περιεχόμενα Συνοπτικά

	<i>Θέμα</i>	<i>σελίδα</i>
	Πρόλογος	1
	Εισαγωγή	3
A.	Το οικονομικό και νομικό περιβάλλον στο οποίο λειτούργησε ο Ο.ΜΕ.Δ. το έτος 2016	8
	Συμπεράσματα	
A.1.	Το οικονομικό περιβάλλον	12
A.2.	Το νομικό περιβάλλον – τροποποιήσεις του Ν. 1876/1990	16
B.	Το έργο του Ο.ΜΕ.Δ. κατά το έτος 2016	18
I.	Η παροχή υπηρεσιών Μεσολάβησης και Διαιτησίας	18
II.	Το εκπαιδευτικό έργο	27
III.	Το ερευνητικό έργο	34
IV.	Οι ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων - Τα ηλεκτρονικά αρχεία	35
V.	Η ιστοσελίδα του Ο.ΜΕ.Δ.	40
VI.	Η βιβλιοθήκη του Ο.ΜΕ.Δ.: βιβλιογραφική και αρθρογραφική υποστήριξη	43
VII.	Υποχρέωση παροχής στοιχείων από τις δημόσιες αρχές	44
VIII.	Διεθνείς συνεργασίες του Ο.ΜΕ.Δ.	44
Γ.	Οικονομικά 2016	45
Δ.	Παραρτήματα I και II	

Περιεχόμενα Αναλυτικά

	<i>Θέμα</i>	<i>σελίδα</i>
	Πρόλογος	1
	Εισαγωγή	3
A.	Το οικονομικό και νομικό περιβάλλον στο οποίο λειτουργήσε ο Ο.ΜΕ.Δ. το έτος 2016 - Συμπεράσματα	8
A.1.	Το οικονομικό περιβάλλον	12
A.2.	Το νομικό περιβάλλον – τροποποιήσεις του Ν. 1876/1990	16
B.	Το έργο του Ο.ΜΕ.Δ. κατά το έτος 2016	18
I.	Η παροχή υπηρεσιών Μεσολάβησης και Διαιτησίας	18
I.1.	<i>Οι αιτήσεις που υποβλήθηκαν στον Ο.ΜΕ.Δ. το έτος 2016</i>	19
I.2.	<i>Οι υποθέσεις μεσολάβησης και διαιτησίας του Ν. 1876/1990, όπως ισχύει, που συνολικά χειρίσθηκε ο Ο.ΜΕ.Δ. κατά το έτος 2016, ανεξάρτητα από το έτος υποβολής της αντίστοιχης αίτησης.</i>	22
I.3.	<i>Κατάταξη των αιτήσεων με κριτήριο το επιδιωκόμενο είδος των συλλογικών ρυθμίσεων.</i>	22
I.4.	<i>Κατάταξη των αιτήσεων με κριτήριο εφαρμογής των συλλογικών ρυθμίσεων.</i>	23
I.5.	<i>Κατάταξη των αιτήσεων με κριτήριο τη γεωγραφική περιοχή εφαρμογής των συλλογικών ρυθμίσεων</i>	24
I.6.	<i>Η εξέλιξη των υποθέσεων μεσολάβησης και διαιτησίας του Ν. 1876/1990 όπως ισχύει, που χειρίσθηκε ο Ο.ΜΕ.Δ. το έτος 2016.</i>	24
I.7.	<i>Συμπεράσματα</i>	
	<i>Ως προς το είδος των υποθέσεων</i>	26
	<i>Ως προς την εξέλιξη των αιτήσεων</i>	26
	<i>Ως προς τις υποθέσεις Δημοσίου Διαλόγου</i>	26

II.	Το εκπαιδευτικό έργο	27
	<i>Εισαγωγικές Παρατηρήσεις</i>	27
	<i>Σκοπός του εκπαιδευτικού έργου έτους 2016</i>	29
	<i>Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα έτους 2016</i>	31
	<i>Εκπαίδευση προσωπικού Ο.ΜΕ.Δ.</i>	32
	<i>Αποτελέσματα, συμπεράσματα, προοπτικές</i>	32
III.	Το ερευνητικό έργο	34
IV.	Οι ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων - Τα ηλεκτρονικά αρχεία	35
	<i>Οι ηλεκτρονικές βάσεις που αφορούν στις συλλογικές ρυθμίσεις (σ.σ.ε./δ.α.)</i>	36
	<i>Η καταγραφή και η αποδελτίωση των συλλογικών ρυθμίσεων (σ.σ.ε./δ.α.) της χώρας και του περιεχομένου τους</i>	37
V.	Η ιστοσελίδα του Ο.ΜΕ.Δ.	40
VI.	Η βιβλιοθήκη του Ο.ΜΕ.Δ.: Βιβλιογραφική και Αρθρογραφική υποστήριξη	43
VII.	Υποχρέωση παροχής στοιχείων από τις δημόσιες αρχές	44
VIII.	Διεθνείς συνεργασίες του Ο.ΜΕ.Δ.	44
Γ.	Οικονομικά 2016	45
Δ.	Παραρτήματα	47
	I. Πίνακες και διαγράμματα σχετικά με τις υποθέσεις που χειρίστηκε ο Ο.ΜΕ.Δ. κατά τα έτη 1992 έως και 2016	
	II. Πίνακες με τα συγκεντρωτικά στοιχεία των συλλογικών ρυθμίσεων της χώρας κατά τα έτη 1961 έως και 2016	

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ο Οργανισμός Μεσολάβησης και Διαιτησίας (Ο.ΜΕ.Δ.) ιδρύθηκε με το νόμο 1876/1990, που ψηφίσθηκε ομόφωνα από τη Βουλή των Ελλήνων, με τη σύμφωνη γνώμη των Οργανώσεων Εργαζομένων και Εργοδοτών και έλαβε τη μορφή Ν.Π.Ι.Δ., με διοικητική και λειτουργική αυτοτέλεια, κατά παρέκκλιση των διατάξεων που αφορούν το δημόσιο τομέα.

Η ίδρυση του Ο.ΜΕ.Δ. υπαγορεύθηκε από την ανάγκη εδραίωσης και υποστήριξης του κοινωνικού διαλόγου στη χώρα μας, μέσω της μεσολάβησης και της διαιτησίας, ως των προσφορότερων μέσων για την άμβλυση των αντιθέσεων, που εγγενώς υπάρχουν στις συλλογικές εργασιακές σχέσεις. Η αντίληψη οδήγησε, εδώ και 26 χρόνια, με τις κοινές προσπάθειες του Ο.ΜΕ.Δ. και των οργανώσεων εργοδοτών και εργαζομένων, στην εγκαθίδρυση και ανάπτυξη στη χώρα μας του κοινωνικού διαλόγου, της εργασιακής ειρήνης, στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, και της διαφύλαξης των Εργασιακών Σχέσεων, μέσω της υπογραφής Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας. Έτσι, από την εποχή της θεσμοθέτησής του, ο Ο.ΜΕ.Δ. έγινε μέρος ενός νέου για τη χώρα μας συστήματος ελεύθερων συλλογικών διαπραγματεύσεων και επί δυόμισι δεκαετίες επεδίωξε να συμβάλλει στην ανάπτυξη του κοινωνικού διαλόγου και των συλλογικών διαπραγματεύσεων.

Έκτοτε ο Ο.ΜΕ.Δ. παραμένει ο μόνος θεσμικά εξουσιοδοτημένος φορέας παροχής υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας προς τις εργατικές και εργοδοτικές οργανώσεις, καθώς και προς μεμονωμένους εργοδότες, με σκοπό την επίλυση συλλογικών διαφορών εργασίας και την υποστήριξη των ελεύθερων συλλογικών διαπραγματεύσεων.

Είναι επίσης γεγονός ότι, μετά το έτος 2010 έλαβαν χώρα μεγάλες οικονομικές και νομοθετικές αλλαγές στη χώρα, οι οποίες επηρέασαν το περιβάλλον και τη λειτουργία των συλλογικών διαπραγματεύσεων και περιόρισαν το ρόλο και το έργο του Ο.ΜΕ.Δ., όπως αποδεικνύεται και από τα στοιχεία της παρούσας έκθεσης για την περίοδο 2010 – 2016, σε σύγκριση με τα αντίστοιχα στοιχεία της περιόδου 1992 – 2009.

Το κύριο έργο του Ο.ΜΕ.Δ., δηλαδή τις υπηρεσίες μεσολάβησης και διαιτησίας, προσφέρουν βάσει του ιδρυτικού νόμου, όπως ισχύει, τα μέλη των Σωμάτων Μεσολαβητών και Διαιτητών. Η επιλογή τους προβλέπεται να γίνεται μετά από δημόσια προκήρυξη και πραγματοποιείται με αδιάβλητα κριτήρια διασφάλισης των απαιτούμενων προσόντων σε γνώσεις, εμπειρία, ικανότητες και δεξιότητες, για την ανταπόκριση στο ρόλο τους, αλλά και την εδραίωση κλίματος ανεξαρτησίας και αξιοπιστίας του θεσμού ενώ παράλληλα

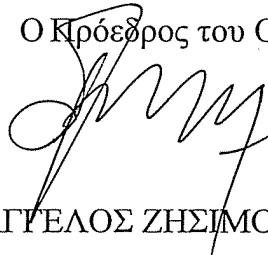
η νομοθεσία προβλέπει την τήρηση αυστηρών κριτηρίων για την αξιολόγηση του έργου των Μεσολαβητών και των Διαιτητών στην περίπτωση ανανέωσης της θητείας τους.

Στο πλαίσιο των καταστατικών σκοπών του Ο.ΜΕ.Δ., που αφορούν στην παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας, περιλαμβάνεται και το λειτουργικό έργο υποστήριξης των ελεύθερων συλλογικών διαπραγματεύσεων και του κοινωνικού διαλόγου, μέσω της εκπαιδευτικής δραστηριότητας, της έρευνας, της τήρησης ηλεκτρονικών βάσεων δεδομένων και των εκδόσεων του Οργανισμού. Επίσης, στην παρούσα Έκθεση έχει προστεθεί η ενότητα ΙΓ', που αφορά στις Διεθνείς Συνεργασίες του Οργανισμού κατά το έτος 2016.

Σημειώνουμε ότι η παρούσα έκθεση των πεπραγμένων του Οργανισμού για το έτος 2016 καθυστέρησε να ολοκληρωθεί, λόγω της λήξης της θητείας του Δ.Σ. την 29.4.2017 και της επαναλειτουργίας του, με νομοθετική ρύθμιση, κατά το μήνα Αύγουστο 2017.

Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του Ο.ΜΕ.Δ. για την πολύτιμη συμβολή τους στη σύνταξη της παρούσας έκθεσης, καθώς και τους υπαλλήλους του Οργανισμού για τη συλλογή και επεξεργασία των αναγκαίων στοιχείων.

Ο Πρόεδρος του Ο.ΜΕ.Δ.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΖΗΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο Οργανισμός Μεσολάβησης και Διαιτησίας (Ο.ΜΕ.Δ.) είναι Ν.Π.Ι.Δ., και λειτουργεί ως ανεξάρτητος και μη κερδοσκοπικός φορέας, κατά παρέκκλιση των διατάξεων που αφορούν το δημόσιο τομέα (άρθρο 14 του Ν.3899/2010).

Άρχισε να λειτουργεί την 1^η.1.1992, με κύριο έργο την παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας προς τις εργατικές και εργοδοτικές οργανώσεις ή, στην περίπτωση των επιχειρησιακών Σ.Σ.Ε, με μεμονωμένους εργοδότες, με σκοπό την επίλυση των συλλογικών διαφορών εργασίας.

Οι υπηρεσίες του Ο.ΜΕ.Δ. παρέχονται δωρεάν μετά από γραπτό αίτημα των οργανώσεων των ενδιαφερομένων μερών, και μόνον εφόσον έχουν αποτύχει οι μεταξύ τους απευθείας διαπραγματεύσεις προς υπογραφή σ.σ.ε..

Ο Ο.ΜΕ.Δ., από τις θεσμοθετημένες πηγές χρηματοδότησής του, με στόχο τη διαφύλαξη της ανεξαρτησίας του, αξιοποίησε μόνο τη χρηματοδότηση από τον τ. Οργανισμό Εργατικής Εστίας (Ο.Ε.Ε.), σε ποσοστό 2% επί των ετήσιων από εισφορές εργοδοτών και εργαζομένων εσόδων του. Επέλεξε δηλαδή να αξιοποιήσει, μέχρι σήμερα, την πηγή που δεν συνδέεται με τον κρατικό προϋπολογισμό, αλλά με τις εισφορές των εργοδοτών και των εργαζομένων, σηματοδοτώντας με τον τρόπο αυτό την απόστασή του από την κρατική εξουσία και την άμεση σύνδεσή του με τους κοινωνικούς εταίρους, στους οποίους και απευθύνονται οι υπηρεσίες του. Ήδη, η κατάργηση του Ο.Ε.Ε. με το Ν.4046/2012 και η μεταφορά των αρμοδιοτήτων του στον Ο.Α.Ε.Δ. είχε ως συνέπεια την ανάληψη της χρηματοδότησης του Ο.ΜΕ.Δ. από αυτόν, μέσω του Λογαριασμού για την εφαρμογή Κοινωνικών Πολιτικών, σύμφωνα με το άρθρο 34 του Ν. 4144/2013, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου. 51 του Ν. 4430/2016 (ΦΕΚ 205 τεύχος Α).

Ο Ο.ΜΕ.Δ. διοικείται σήμερα από εννεαμελές Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο απαρτίζεται από τέσσερις (4) εκπροσώπους της Γ.Σ.Ε.Ε. και από έναν (1) εκπρόσωπο των εργοδοτικών οργανώσεων Σ.Ε.Β., Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε., Ε.Σ.Ε.Ε. και Σ.Ε.Τ.Ε. Το ένατο μέλος, που είναι πρόσωπο αναγνωρισμένου κύρους και με εμπειρία σε θέματα εργασιακών σχέσεων ή οικονομίας της εργασίας ή του εργατικού δικαίου επιλέγεται με ομόφωνα απόφαση από τους παραπάνω εκπροσώπους των κοινωνικών εταίρων και ορίζεται ως πρόεδρος του Δ.Σ. του Ο.ΜΕ.Δ. με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Στο Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού Μεσολάβησης και Διαιτησίας συμμετέχει, ως παρατηρητής, χωρίς δικαίωμα ψήφου, εκπρόσωπος του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Οι ανάγκες που οδήγησαν στη σύσταση του Ο.ΜΕ.Δ. καθόρισαν το σκοπό του και σε συνάρτηση μ' αυτόν το έργο του, που ήταν και εξακολουθεί να είναι η υποστήριξη των ελεύθερων συλλογικών διαπραγματεύσεων, με την παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας.

Τις αποφάσεις και τις ενέργειες των οργάνων του Ο.ΜΕ.Δ., αλλά και γενικά τη λειτουργία του, διατρέχουν οι αρχές της ανεξαρτησίας απέναντι στην κρατική εξουσία και κάθε τρίτο, της αντικειμενικότητας και της διαφάνειας. Οι ίδιες αρχές, καθώς και οι αρχές της ισοτιμίας των μερών της συλλογικής διαφοράς και της τήρησης ίσων αποστάσεων απέναντί τους, καθορίζουν τις ενέργειες, τις προτάσεις των Μεσολαβητών και τις αποφάσεις των Διαιτητών και των Επιτροπών Διαιτησίας (τριμελούς και πενταμελούς), κατά το χειρισμό των υποθέσεων μεσολάβησης και διαιτησίας.

Κατά την προηγούμενη εξαετία 2010-2016, με μία σειρά διαδοχικών νομοθετικών ρυθμίσεων, οι οποίες αναφέρθηκαν και αναλύθηκαν στις ετήσιες εκθέσεις του Οργανισμού των προηγούμενων ετών, καθιερώθηκε ένα σύστημα επίλυσης των συλλογικών διαφορών, το οποίο τροποποίησε εν μέρει το καθεστώς του ν.1876/1990.

Ο Ο.ΜΕ.Δ. συνέχισε κατά το έτος 2016 την παροχή του κύριου έργου του που είναι η υποστήριξη των ελεύθερων συλλογικών διαπραγματεύσεων με την παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας για την κατάρτιση συλλογικών συμβάσεων εργασίας, τη διεξαγωγή δημοσίου διαλόγου σε περίπτωση απεργιακών κινητοποιήσεων και την παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης για τον καθορισμό του προσωπικού ασφαλείας, όπως και του εκπαιδευτικού και λοιπού έργου του και αντιμετώπισε επιτυχώς τα ποικίλα προβλήματα που ανέκυψαν.

Οι οικονομικές συνθήκες και το νέο νομοθετικό πλαίσιο του Ν.4024/2011 (άρθρο 37), με το οποίο επετράπη η σύναψη επιχειρησιακών σ.σ.ε., εκτός από τις πρωτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις του Ν.1264/1982 και από ενώσεις προσώπων, επηρέασαν τις συλλογικές διαπραγματεύσεις στο σύνολό τους και συνακόλουθα περιόρισαν την προσφυγή των κοινωνικών εταίρων στις υπηρεσίες μεσολάβησης και διαιτησίας του Ο.ΜΕ.Δ., σε σύγκριση με τη συχνότητα της προσφυγής τους τα προηγούμενα έτη.

Εξίσου πρέπει να συνεκτιμηθούν οι νομοθετικές ρυθμίσεις που τέθηκαν σε ισχύ το έτος 2014 με το Ν.4303, ο οποίος τροποποίησε εν μέρει ορισμένες διατάξεις της Π.Υ.Σ. 6/2012 και του Ν. 3899/2010. Με το νέο νομοθετικό πλαίσιο που διαμορφώθηκε με τις τελευταίες αυτές διατάξεις, που συμπλήρωσαν ή τροποποίησαν το βασικό νόμο 1876/1990, λειτουργεί σήμερα το σύστημα της επίλυσης των συλλογικών διαφορών εργασίας, μέσω της μεσολάβησης και της διαιτησίας του Οργανισμού.

Το σύνολο των νομοθετικών παρεμβάσεων στο περιεχόμενο του Ν. 1876/1990 από το 2010 και μετά, είχε ως αντίκτυπο και κατά το 2016 να διαπιστωθεί σημαντική μείωση υπογραφής κλαδικών ή ομοιοεπαγγελματικών συλλογικών συμβάσεων, σε επίπεδο εθνικό ή τοπικό (βλ. παρακάτω Πίνακα 1). Η εξέλιξη αυτή, σε συνδυασμό με τη διατήρηση σε ισχύ της αναστολής της επέκτασης ισχύος των κλαδικών και ομοιοεπαγγελματικών συλλογικών ρυθμίσεων σε εργοδότες και εργαζόμενους, οι οποίοι δεν είναι μέλη των οργανώσεων που τις υπογράφουν (άρθρο 37 του Ν. 4024/2011) και τη σημαντική άνοδο σύναψης επιχειρησιακών Σ.Σ.Ε. με «ενώσεις προσώπων», οι οποίες, κατά την άποψη της Γ.Σ.Ε.Ε., δεν έχουν τα εχέγγυα ίδρυσης και λειτουργίας των συνδικαλιστικών οργανώσεων και που στο σύνολό τους, εκτός ελαχίστων εξαιρέσεων, θέσπισαν μειώσεις αποδοχών και κατάργηση επιδομάτων, έχει αλλάξει το τοπίο των συλλογικών εργασιακών σχέσεων.

Σημειώνεται ότι με την αριθμ. 2307/2014 απόφαση της Ολομέλειας του Σ.τ.Ε. ακυρώθηκαν οι διατάξεις της Π.Υ.Σ. 6/2012 που αφορούσαν αφενός στην απαγόρευση της μονομερούς προσφυγής στη διαιτησία και αφετέρου το εύρος ρύθμισης των όρων αμοιβής των Διαιτητικών Αποφάσεων, ως αντισυνταγματικές, στη συνέχεια εκδόθηκε ο ν. 4303/2014, με το άρθρο τέταρτο του οποίου επαναρρυθμίστηκαν οι όροι παροχής υπηρεσιών Μεσολάβησης και Διαιτησίας, ως εξής:

1. Ως προς τη Μεσολάβηση: ο νέος αυτός νόμος επέβαλε στα μεν διαπραγματευόμενα μέρη να αιτιολογούν επαρκώς τις προτάσεις και αντιπροτάσεις τους κατά τη διαπραγμάτευση προς υπογραφή σ.σ.ε., στο δε μεσολαβητή του Ο.ΜΕ.Δ., που χειρίζεται την υπόθεση την υποχρέωση: **α)** να υποβάλει στα μέρη τη δική του πρόταση εντός 20 ημερών από την ανάληψη των καθηκόντων του, **β)** να αιτιολογεί απόλυτα τους όρους της Πρότασής του και **γ)** η Πρότασή του να περιέχει ολοκληρωμένο κείμενο με όλες τις διατάξεις των νέων κανονιστικών όρων που προτείνονται, καθώς και όλων των όρων των προηγούμενων συλλογικών ρυθμίσεων που διατηρούνται σε ισχύ.

2. Ως προς τη Διαιτησία: α) επανέφερε τη δυνατότητα προσφυγής των ενδιαφερομένων μερών στη Διαιτησία, είτε από κοινού είτε μονομερώς, χωρίς περιορισμούς ή προϋποθέσεις, β) καθιέρωσε την υποχρεωτική και ενδεδειγμένη αιτιολόγηση των όρων της διαιτητικής απόφασης, γ) επέτρεψε την έκδοση απόφασης επί όλων των όρων της συλλογικής διαφοράς (αποδοχές και θεσμικά θέματα), δ) καθιέρωσε τη δυνατότητα προσβολής της πρωτοβάθμιας απόφασης (μονομελούς ή τριμελούς επιτροπής διαιτησίας), με έφεση ενώπιον Δευτεροβάθμιας Πενταμελούς Επιτροπής Διαιτησίας, την οποία συγκροτούν δύο ανώτατοι Δικαστές (ένας του Συμβουλίου της Επικρατείας και ένας του Αρείου Πάγου), ένας Σύμβουλος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και δύο διαιτητές του Ο.ΜΕ.Δ. και ε) προέβλεψε τη δυνατότητα προσβολής από τα μέρη της συλλογικής διαφοράς, τόσο της πρωτοβάθμιας όσο και της δευτεροβάθμιας διαιτητικής απόφασης, στο Μονομελές Πρωτοδικείο ή Εφετείο αντίστοιχα.

Η διατήρηση και η λειτουργία του Ο.ΜΕ.Δ. και των θεσμών της μεσολάβησης και της διαιτησίας συναρτώνται με τη συνέχιση της ύπαρξης των αναγκών που τους δημιούργησαν, οι οποίες εξακολουθούν να υπάρχουν και θα συνεχίσουν να υπάρχουν, με δεδομένο ότι η αντιπαράθεση των συμφερόντων αποτελεί εγγενές στοιχείο των συλλογικών εργασιακών σχέσεων και ότι ο κοινωνικός διάλογος εξακολουθεί να θεωρείται πολλαπλώς το προσφορότερο μέσο για την επίλυσή τους.

Οι θέσεις, οι απόψεις και οι επιλογές των κοινωνικών εταίρων θα αναδείξουν την κρισιμότητα, τη σκοπιμότητα, την αναγκαιότητα και τη χρησιμότητα των θεσμών της μεσολάβησης και της διαιτησίας, θα καθορίσουν την προσφυγή τους στους θεσμούς αυτούς και θα αποτελέσουν τη λυδία λίθο για να αποδειχθεί εάν το νομοθετικό πλαίσιο, που έχει διαμορφωθεί, είναι κατάλληλο να υποστηρίξει την ομαλή διευθέτηση των συλλογικών διαφορών εργασίας με στόχευση το κοινωνικό όφελος.

Με κριτήριο ότι το περιεχόμενο των εργασιακών σχέσεων συναρτάται, κατά την επιλογή των κοινωνικών εταίρων, με την ύπαρξη ενός ανεξάρτητου φορέα, όπως ο Ο.ΜΕ.Δ., που υπηρετεί τον κοινωνικό διάλογο στον ευαίσθητο, οικονομικά και κοινωνικά, τομέα των συλλογικών διαπραγματεύσεων, εξακολουθεί να έχει αξία η δυνατότητα των διαπραγματευομένων μερών να προσφεύγουν σε έναν ανεξάρτητο και αξιόπιστο τρίτο, τον Μεσολαβητή ή τον Διαιτητή, που θα αντιμετωπίζει με αμεροληψία τις διαφορετικές απόψεις και θέσεις τους και θα επιδιώκει την ανάδειξη και εξυπηρέτηση του κοινού τους συμφέροντος.

Τέλος σημειώνεται ότι, κατά το έτος 2016, ο Ο.ΜΕ.Δ. λειτούργησε με τους δέκα τρείς (13) εργαζομένους, που απασχολεί με συμβάσεις εξηρημένης εργασίας αορίστου χρόνου και με τη συμμετοχή δύο εξωτερικών συνεργατών, ενός για την υποστήριξη των ηλεκτρονικών υποδομών και των πληροφοριακών συστημάτων του Ο.ΜΕ.Δ. και ενός για την τεχνική και επιστημονική υποστήριξη της λειτουργίας της Γραμματείας Μεσολαβητών και Διαιτητών του Οργανισμού.

Οκτώβριος 2017

Α. Το οικονομικό και νομικό περιβάλλον στο οποίο λειτούργησε ο Ο.ΜΕ.Δ. το έτος 2016¹

Το οικονομικό και νομικό περιβάλλον, στο οποίο κλήθηκε να λειτουργήσει ο Ο.ΜΕ.Δ. το έτος 2016, είναι διφυές, περιγράφεται συνοπτικά παρακάτω, στις παραγράφους Α.1 και Α.2, και εκτιμάται ότι, παρά της δυσχερείς περιστάσεις που διέρχεται η εν γένει οικονομία της χώρας, λειτούργησε ως παράγοντας που επηρέασε την εξέλιξη των συλλογικών εργασιακών σχέσεων καθώς και την επιλογή των ενδιαφερομένων για την προσφυγή τους στις υπηρεσίες μεσολάβησης και διαιτησίας. Στον πίνακα 1 που παρατίθεται κατωτέρω, εμφανίζονται τα αριθμητικά δεδομένα, ανά είδος συλλογικών ρυθμίσεων, που γενικά καταρτίστηκαν στη χώρα κατά το έτος 2016 και τα αντίστοιχα των προηγούμενων ετών, από τα οποία αποδεικνύεται η μεταβολή που επήλθε την τελευταία εξαετία αναφορικά με τα είδη των συλλογικών ρυθμίσεων, ως αποτέλεσμα των νομοθετικών παρεμβάσεων των ετών 2011 - 2014.

Πίνακας 1															
Συλλογικές ρυθμίσεις όλης της χώρας από την έναρξη λειτουργίας του Ο.ΜΕ.Δ.															
	Ε.Γ.Σ.Σ.Ε.		Ομοιοεπαγγελματικές				Κλαδικές		Επαγγελματικές		ΣΥΝΟΛΟ			%	
			Εθνικές		Τοπικές		Εθνικές	Τοπικές							
	ΣΣΕ	ΛΑ	ΣΣΕ	ΛΑ	ΣΣΕ	ΛΑ	ΣΣΕ	ΛΑ	ΣΣΕ	ΛΑ	ΣΣΕ	Λ.Α.	ΣΣΕ + ΛΑ	ΣΣΕ	Λ.Α.
καθεστώς εφαρμογής του ν.1876/1990															
1992			28	12	14	5	66	8	63	7	171	32	203	84,2	15,8
1993	1		50	11	26	2	98	15	105	2	280	30	310	90,3	9,7
1994	1		44	14	26	2	99	17	117	4	287	37	324	88,6	11,4
1995	1		41	14	25	4	64	13	108	2	239	33	272	87,9	12,1
1996	1		46	16	20	6	76	18	242	3	385	43	428	90	10,1
1997			44	14	25	8	69	96	143	4	281	52	333	84,4	15,6
1998	1		51	13	16	10	87	28	137	7	292	58	350	83,4	16,6
1999			23	20	18	9	70	19	115	3	228	51	279	81,7	18,3
2000	1		54	15	22	4	98	17	122	6	297	42	339	87,6	12,4
2001			34	12	24	1	60	22	146	5	263	40	303	86,8	13,2
2002	2		43	19	32	6	96	20	175	11	348	56	404	86,1	13,8
2003			28	25	26	8	52	26	168	5	274	64	338	81,1	18,9
2004	1		37	16	43	4	101	22	216	10	398	52	450	88,4	11,6
2005			37	18	24	8	84	15	234	20	379	61	440	86,2	13,8
2006	1		42	17	34	6	100	24	224	7	401	54	455	88,1	11,9
2007			23	14	20	3	73	19	202	7	318	43	361	88,1	11,9
2008	1		43	17	27	2	117	25	215	15	403	59	462	87,2	12,8
2009			15	11	12	5	47	30	215	12	289	58	347	83,3	16,7
2010	1		33	8	14	6	31	21	227	11	306	46	352	86,9	13,1
καθεστώς εφαρμογής του ν.1876/1990, όπως τροποποιήθηκε από το ν.3899/2010															
2011			15	5	7	1	23	12	170	9	215	27	242	88,9	11,1
καθεστώς εφαρμογής του ν.1876/1990, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει μετά και την υπ' αριθμ. 6/2012 Π.Υ.Σ.															
2012			4	1	6		19	7	975		1004	8	1012	99,2	0,8
2013	1		4	-	10		9		409		433		433	100	0,0
καθεστώς εφαρμογής του ν. 4303/14 17-10-2014															
2014	1		3		5		10	2	286		305	2	307	99,3	0,7
2015	1		5		7		6	11	263	1	282	12	294	95,9	4,1
2016	1		2	3	6		7	7	318	4	334	14	348	96	4

¹ Τα στοιχεία για το έργο του Ο.ΜΕ.Δ. συγκέντρωσαν οι υπηρεσίες του.

Ειδικότερα, κατά το προϋχόν του έτους 2011 νομοθετικό πλαίσιο, ο Ο.ΜΕ.Δ. κάλυπτε, κατά μέσο όρο, σε κλαδικό και ομοιοεπαγγελματικό επίπεδο, περίπου το 50% των αντίστοιχων συλλογικών ρυθμίσεων στη χώρα και μικρό ποσοστό σε επιχειρησιακό επίπεδο, όπως προκύπτει από τους παρακάτω πίνακες 2α και 2β.

Πίνακας 2α			
Συγκριτικός πίνακας συλλογικών ρυθμίσεων που καταρτίστηκαν μέσω του Ο.ΜΕ.Δ., σε σχέση με τις αντίστοιχες συλλογικές ρυθμίσεις όλης της χώρας			
Έτος	Σύνολο συλλογικών ρυθμίσεων (κλαδικών + ομοιοεπαγγελματικών) σε επίπεδο Ο.ΜΕ.Δ.	Σύνολο συλλογικών ρυθμίσεων (κλαδικών + ομοιοεπαγγελματικών) σε επίπεδο χώρας	Ποσοστό Ο.ΜΕ.Δ. σε σχέση με όλη τη χώρα
1992	54	133	40,60%
1993	79	202	39,11%
1994	86	202	42,57%
1995	82	161	50,93%
1996	91	182	50,00%
1997	105	256	41,02%
1998	113	205	55,12%
1999	92	159	57,86%
2000	123	210	58,57%
2001	78	153	50,98%
2002	93	216	43,06%
2003	89	165	53,94%
2004	96	223	43,05%
2005	84	186	45,16%
2006	98	223	43,95%
2007	71	152	46,71%
2008	99	231	42,86%
2009	73	120	60,83%
2010	92	113	81,42%
2011	23	63	36,51%
2012	9	37	24,32%
2013	2	23	8,70%
2014	6	20	30%
2015	11	30	36,7
2016	14	26	53,8
ΣΥΝΟΛΟ	1.749	3.665	48,86%

Πίνακας 2β			
Έτος	Συγκριτικός πίνακας επιχειρησιακών συλλογικών ρυθμίσεων που καταρτίστηκαν μέσω του Ο.ΜΕ.Δ., σε σχέση με τις αντίστοιχες όλης της χώρας		
	Σύνολο συλλογικών επιχειρησιακών ρυθμίσεων σε επίπεδο Ο.ΜΕ.Δ.	Σύνολο συλλογικών επιχειρησιακών ρυθμίσεων σε επίπεδο χώρας	Ποσοστό Ο.ΜΕ.Δ. σε σχέση με όλη τη χώρα
2011	12	179	6,7%
2012	14	975	1,4%
2013	1	409	0,24%
2014	3	286	1,04%
2015	9	264	3,4%
2016	21	322	6,5%
ΣΥΝΟΛΟ	60	2435	2,5%

Για την καλύτερη κατανόηση των επιπτώσεων, τόσο του νομοθετικού περιβάλλοντος των ετών 2011 – 2013, όσο και της αλλαγής που επήλθε τελικά με τον Ν.4303/2014, παρατίθενται τα στατιστικά δεδομένα δραστηριότητας του Οργανισμού, που περιλαμβάνονται στους Πίνακες 3.1 και 3.2 που ακολουθούν, από τα οποία προκύπτει σημαντική αύξηση των αιτήσεων παροχής υπηρεσιών Μεσολάβησης και Διαιτησίας κατά το έτος 2016, έναντι των προηγούμενων ετών 2011 – 2015, εκτός των διαιτητικών αποφάσεων διαιτησίας έτους 2011.

Πίνακας 3.1												
	Αιτήσεις Μεσολάβησης						Αιτήσεις Διαιτησίας					
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Κλαδικές	16	9	3	11	3	9	12	6		4	4	4
εθνικές	9	6	2	10	1	6	9	1	0	3	2	3
τοπικές	7	3	1	1	2	3	3	5		1	2	1
Ομοιο-επαγγελματικές	7	4	5	1	6	3	8	1		1	1	1
εθνικές	7	3	5	1	6	3	7	1	0	1	1	1
τοπικές	0	3	0	0	0	0	1	0		0	0	0
Επιχειρησιακές	21	7	4	9	9	56	9	0	0	2	3	10
ΣΥΝΟΛΟ	44	20	12	21	18	68	29	7	0	7	8	15

Όσον αφορά τις εφέσεις κατά πρωτοβαθμίων δ.α., που υποβλήθηκαν στην πενταμελή επιτροπή διαιτησίας του Ν.4303/2014, η εξέλιξή τους κατά τα έτη 2014-2016 εμφανίζεται στον πίνακα 3.2

Πίνακας 3.2			
	Εφέσεις Ν.4303/2014		
	2014	2015	2016
Κλαδικές	1	3	7
εθνικές	1	3	5
τοπικές	0	0	2
Ομοιοεπαγγελματικές	1	0	0
εθνικές	1	0	0
τοπικές	0	0	0
Επιχειρησιακές	0	2	5
ΣΥΝΟΛΟ	2	5	12

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ως προς τις αιτήσεις Μεσολάβησης – Διαιτησίας

Από τα στοιχεία των πινάκων 3.1, και 3.2 προκύπτει ότι κατά το έτος 2016 υποβλήθηκαν στον Ο.ΜΕ.Δ. 68 αιτήσεις Μεσολάβησης, έναντι 18 αιτήσεων του προηγούμενου έτους 2015, 15 αιτήσεις για παροχή υπηρεσιών διαιτησίας πρώτου βαθμού, έναντι 8 αιτήσεων του προηγούμενου έτους 2015, 12 αιτήσεις για παροχή υπηρεσιών διαιτησίας δεύτερου βαθμού, (εφέσεις) έναντι 5 ομοίων αιτήσεων του προηγούμενου έτους και τέλος 15 αιτήσεις Δημοσίου Διαλόγου έναντι 14 αιτήσεων του προηγούμενου έτους.

Οι περισσότερες υποθέσεις Μεσολάβησης και Διαιτησίας πρώτου και δεύτερου βαθμού αφορούσαν κατάρτιση ρυθμίσεων επιχειρησιακού χαρακτήρα, ακολούθησαν οι ρυθμίσεις κλαδικού χαρακτήρα και σε μικρότερο αριθμό ρυθμίσεις ομοιοεπαγγελματικού χαρακτήρα (βλ. πίνακα 3.1). Ακολούθησαν οι αιτήσεις για Δημόσιο Διάλογο, ενώ δεν υπεβλήθησαν αιτήσεις καθορισμού Προσωπικού Ασφαλείας.

Επίσης διαπιστώνεται για μια ακόμη φορά ότι και κατά το έτος 2016:

- α) Η συντριπτική πλειοψηφία των υποθέσεων αφορούσαν τον ιδιωτικό τομέα,
- β) Η πρωτοβουλία για την ρύθμιση των συλλογικών διαφορών ανήκε στην εργατική πλευρά και
- γ) ως προς την γεωγραφική κατανομή των υποθέσεων, οι περισσότερες αφορούσαν στην περιοχή της Κρήτης, ιδιαίτερα με την κατάρτιση επιχειρησιακών ρυθμίσεων προσωπικού ξενοδοχείων εποχιακής λειτουργίας, και ακολουθούσαν οι ρυθμίσεις όλης της Χώρας.

A.1. Το οικονομικό περιβάλλον²

Από τα στοιχεία που έχει δημοσιοποιήσει η ΕΛ.ΣΤΑΤ. προκύπτει ότι, οι αρνητικές οικονομικές εξελίξεις στην παραγωγή, στο εισόδημα και στην απασχόληση, που ξεκίνησαν το έτος 2008 και συνεχίστηκαν έως το έτος 2013, αλλά επιβραδύνθηκαν στην διάρκεια του έτους 2014, καίτοι και στην διάρκεια του έτους 2015, απέκτησαν εκ νέου αρνητικό πρόσημο, δεν ανέτρεψαν την σχετική σταθεροποίηση σε σχέση με την ευρεία αρνητική τάση των προηγούμενων ετών. Η σωρευτική μείωση του Α.Ε.Π. στην οκταετία 2008-2016 σε ονομαστικούς όρους υπερβαίνει το 27% (27,3%). Το Α.Ε.Π. το έτος 2016, σύμφωνα με την πρώτη εκτίμηση της ΕΛ.ΣΤΑΤ., έχει αυξηθεί 0,1% σε

² Συντάκτης ο κ. Χρ. Ιωάννου, Οικονομολόγος, Μεσολαβητής.

ονομαστικούς όρους (σε 175,9 δις € έναντι 175,7 δις € το 2015) και παρουσίασε μηδενική μεταβολή (0,0%) σε πραγματικούς όρους - σε όρους όγκου (σε 184,5 δις. € έναντι 184,5 δις. € το 2015).

Οι επιμέρους μεταβολές, που εκτιμήθηκαν ανά συνιστώσα του Α.Ε.Π., είναι κρίσιμες για την κατάσταση της ελληνικής οικονομίας. Η μικρή αύξηση του Α.Ε.Π. συνδέεται κυρίως με την διατήρηση της κατανάλωσης, ενώ πίσω από αυτήν την μικρή αύξηση εκτιμάται αφενός αύξηση στον ακαθάριστο σχηματισμό κεφαλαίου κατά 7,1% σε ονομαστικούς όρους και μείωση 0,8% σε πραγματικούς, αφετέρου σημαντική μείωση των εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών κατά 5,4% σε ονομαστικούς όρους και 2,0% σε πραγματικούς. Πλην της διατήρησης και αύξησης της ιδιωτικής κατανάλωσης, η μείωση του Α.Ε.Π. έναντι του έτους 2015 οφείλεται στις επιμέρους μεταβολές που καταγράφηκαν ανά συνιστώσα του Α.Ε.Π. και ήταν η νέα μείωση των εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών και η μη διορθωθείσα μεγάλη μείωση στις επενδύσεις και στον ακαθάριστο σχηματισμό κεφαλαίου των προηγούμενων ετών.

Η εξέλιξη της ιδιωτικής κατανάλωσης υποστηρίχθηκε από τη σταθεροποίηση του πραγματικού διαθέσιμου εισοδήματος και υποβοηθήθηκε από την παρατεταμένη μείωση των διεθνών τιμών του πετρελαίου, την πτώση του γενικού επιπέδου των τιμών, αλλά και από τη ρευστοποίηση αποταμιευτικών πόρων των νοικοκυριών. Η σταθεροποίηση του πραγματικού διαθέσιμου εισοδήματος είναι απόρροια της αύξησης της απασχόλησης η οποία σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ., οδήγησε σε αύξηση κατά 2,9% έναντι του έτους 2015 τις αμοιβές εξαρτημένης εργασίας από 57,078 δις. το 2015 σε 58,742 δις. το έτος 2016 λόγω και της σταδιακής αλλά μικρής αποκλιμάκωσης των μεγάλων πέσεων στην αγορά εργασίας. Οι εξελίξεις σχετικά με τη διακοπή στην μεγάλη συρρίκνωση του Α.Ε.Π. συνδέονται και με την ανακοπή στις πολυετείς αρνητικές εξελίξεις στην αγορά εργασίας και στην απασχόληση, και τις μεγάλες απώλειες θέσεων εργασίας. Το έτος 2016, όπως και τα έτη 2014 - 2015, χαρακτηρίστηκε από μια μικρή αύξηση της απασχόλησης και μείωση του αριθμού των ανέργων. Στις θετικές εξελίξεις, όσον αφορά την απασχόληση, εκτιμάται ότι επέδρασε και η συντελεσθείσα διόρθωση του κόστους εργασίας των επιχειρήσεων. Ωστόσο, το ποσοστό ανεργίας παραμένει εξαιρετικά υψηλό.

Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ., το εποχικά διορθωμένο ποσοστό ανεργίας για τον Δεκέμβριο του έτους 2016 ανήλθε σε 23,1% έναντι 24,1% τον Δεκέμβριο του έτους 2015. Το σύνολο των

απασχολούμενων, κατά τον Δεκέμβριο του έτους 2016, εκτιμάται ότι ανήλθε σε 3.659.762 άτομα. Οι άνεργοι ανήλθαν σε 1.100.640 άτομα ενώ ο οικονομικά μη ενεργός πληθυσμός ανήλθε σε 3.269.742 άτομα. Οι απασχολούμενοι αυξήθηκαν κατά 10.846 άτομα σε σχέση με τον Δεκέμβριο του έτους 2015 (αύξηση 0,3%) και οι άνεργοι μειώθηκαν κατά 60.486 σε σχέση με τον Δεκέμβριο του έτους 2015 (μείωση 5,2%). Οι οικονομικά μη ενεργοί, δηλαδή τα άτομα που δεν εργάζονται ούτε αναζητούν εργασία, αυξήθηκαν κατά 13.179 άτομα σε σχέση με τον Δεκέμβριο του έτους 2015 (αύξηση 0,4%).

Βάσει των στοιχείων που κατατέθηκαν ηλεκτρονικά στο πληροφοριακό σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ», κατά το διάστημα από 1 Οκτωβρίου έως 15 Νοεμβρίου του έτους 2016, ο αριθμός των εργαζομένων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ανέρχεται σε 1.771.084. Από την σύγκριση των στοιχείων των δύο τελευταίων ετών, προκύπτει ότι, κατά το έτος 2016, ο αριθμός των εργαζομένων που απασχολούνται με σχέση εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου, είναι σημαντικά μεγαλύτερος σε σχέση με το έτος 2015, κατά 82.679 νέες θέσεις εργασίας, παρουσιάζοντας σε ετήσια βάση αύξηση κατά 5,10 %. Από τα στοιχεία του πληροφοριακού συστήματος «ΕΡΓΑΝΗ», προκύπτει ότι 68.560 άτομα απασχολούνται σε περισσότερες από μία επιχειρήσεις. Από το σύνολο των εργαζομένων, 911.999 είναι άνδρες και 790.525 γυναίκες. Επίσης από το σύνολο των 1.702.524 εργαζομένων οι 382.729 (22,5%, ποσοστό αντίστοιχο με το έτος 2015) εργάζονται με εκ περιτροπής ή μερική απασχόληση.

Σύμφωνα με το π.σ. «ΕΡΓΑΝΗ», ο αριθμός των επιχειρήσεων σε όλη τη χώρα που απασχολούν εργαζόμενους με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου για το έτος 2016 ανέρχονται σε 233.151, ενώ με τα παραρτήματά τους, σε διαφορετικές περιοχές από την έδρα τους, ανέρχονται σε 275.044. Αντίστοιχα για το 2015 οι επιχειρήσεις που απασχολούσαν εργαζόμενους ανέρχονταν σε 222.281, ενώ με τα παραρτήματά τους, ανέρχονταν σε 261.623. Κατά το έτος 2016, 10.870 περισσότερες επιχειρήσεις σε σχέση με το έτος 2015, προχώρησαν σε κατάθεση ετήσιου πίνακα προσωπικού, παρουσιάζοντας αύξηση σε ετήσια βάση κατά 4,9%. Από τις 233.151 επιχειρήσεις, που καταγράφει το πληροφοριακό σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ», οι 207.030 έχουν από 1 έως 10 εργαζόμενους, ενώ 22.420 είναι οι επιχειρήσεις που απασχολούν 11 έως 50 άτομα. Με 51 έως 250 εργαζόμενους είναι 3.163 επιχειρήσεις, με 251 έως 500 εργαζόμενους είναι 311 επιχειρήσεις, και με 501 έως 1000 εργαζόμενους είναι 133 επιχειρήσεις. Οι επιχειρήσεις που απασχολούν άνω των 1.000 εργαζομένων είναι 94. Από το σύνολο των επιχειρήσεων που

απασχολούν εργαζόμενους με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου 230.483 ανήκουν στον ιδιωτικό τομέα, 1.151 είναι Ν.Π.Δ.Δ., 925 είναι Ν.Π.Ι.Δ., 280 είναι Ο.Τ.Α, και 314 ανήκουν στο δημόσιο και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας, οι περισσότερες επιχειρήσεις (41.967 ή 18,0%) ασχολούνται με το λιανικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών, ενώ 30.601 επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται στις υπηρεσίες εστίασης (13,1%).

Σχετικά με την άλλη κρίσιμη παράμετρο του πληθωρισμού, που επηρέαζε τις συλλογικές διαπραγματεύσεις και τις αμοιβές, (παράλληλα με τους νέους κρίσιμους παράγοντες, όπως, αφενός η ανεργία και η κατάρρευση του Α.Ε.Π. και αφετέρου οι θεσμικές νομοθετικές παρεμβάσεις, οι οποίοι επέφεραν την κατάρρευση της παραδοσιακής δομής και διαδικασίας συλλογικών διαπραγματεύσεων), εκτιμάται ότι το έτος 2016 ο μέσος ετήσιος ρυθμός ανόδου του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή διατηρήθηκε σε αρνητικά επίπεδα. Από την σύγκριση του μηνός Δεκεμβρίου του έτους 2016 προς τον αντίστοιχο δείκτη του Δεκεμβρίου του έτους 2015, έναντι μείωσης κατά 0,2% που είχε σημειωθεί την αντίστοιχη περίοδο του έτους 2015 έναντι του έτους 2014. Ο μέσος δείκτης του δωδεκαμήνου Ιανουαρίου του έτους 2016 – Δεκεμβρίου του έτους 2016 σε σύγκριση με τον ίδιο δείκτη του δωδεκαμήνου Ιανουαρίου του έτους 2015 – Δεκεμβρίου του έτους 2015 παρουσίασε μείωση 0,8%, έναντι μείωσης 1,7%, που σημειώθηκε κατά το αντίστοιχο προηγούμενο δωδεκάμηνο.

Σχετικά με την διαμόρφωση των μισθών σύμφωνα με τα τελευταία αναθεωρημένα στοιχεία του δείκτη μισθών που καταρτίζει η ΕΛ.ΣΤΑΤ., ο τριμηνιαίος Δείκτης Μισθών, στο σύνολο της οικονομίας (πλην του πρωτογενούς τομέα και των νοικοκυριών) για το Δ΄ τρίμηνο του έτους 2016 ο Δείκτης, χωρίς καμία διόρθωση (εποχική ή ως προς τον αριθμό των εργασίμων ημερών), σε σύγκριση με τον αντίστοιχο Δείκτη του Δ΄ τριμήνου του έτους 2015, παρουσιάζει μείωση κατά 0,7% έναντι μηδενικής μεταβολής κατά την αντίστοιχη σύγκριση του έτους 2015 προς το έτος 2014. Ο Δείκτης Μισθών του Δ΄ τριμήνου του έτους 2016, με εποχική διόρθωση αλλά χωρίς διόρθωση ως προς τον αριθμό των εργασίμων ημερών, σε σύγκριση με τον αντίστοιχο Δείκτη του Δ΄ τριμήνου του έτους 2015, παρουσιάζει αύξηση κατά 0,2% έναντι αύξησης 0,4% κατά την αντίστοιχη σύγκριση του έτους 2015 προς το έτος 2014. Ο Δείκτης Μισθών του Δ΄ τριμήνου του έτους 2016, με διόρθωση ως προς τον αριθμό των εργασίμων ημερών αλλά χωρίς εποχική διόρθωση, σε σύγκριση με τον αντίστοιχο Δείκτη του Δ΄ τριμήνου του έτους

2015, παρουσιάζει μείωση κατά 2,0% έναντι μείωσης 0,7% κατά την αντίστοιχη σύγκριση του έτους 2015 προς το έτος 2014.

A.2. Το νομικό περιβάλλον – τροποποιήσεις του Ν. 1876/1990

Από το έτος 2011 και μέχρι το έτος 2016, ο Ο.ΜΕ.Δ. λειτούργησε με βάση το νομοθετικό πλαίσιο για τις συλλογικές διαφορές που άρχισε να διαμορφώνεται με το ν.3899/2010 και συμπληρώθηκε με αλληπάλληλες νομοθετικές ρυθμίσεις, με κυριότερη αυτή του Ν. 4046/2012, της Π.Υ.Σ. 6/2012, καθώς και των νόμων 4303/2014 και 4310/2014, οι οποίες τροποποίησαν εκ νέου σημαντικά το Ν. 1876/1990.

Ειδικότερα ο Ν. 4303/2014 και συγκεκριμένα το άρθρο τέταρτο αυτού, εκδόθηκε ύστερα από την υπ' αριθ. 2307/2014 απόφαση της Ολομελείας του Σ.τ.Ε, με την οποία ακυρώθηκε η διάταξη της ΠΥΣ 6/2012, που απαγόρευε τη μονομερή προσφυγή των μερών της συλλογικής διαφοράς στη διαιτησία, αναγνωρίζοντας νόμιμη την καθολική ρυθμιστική εξουσία των διαιτητών, δηλαδή τη ρύθμιση του συνόλου της συλλογικής διαφοράς συμφερόντων των μερών και όχι μόνο του βασικού μισθού/ημερομισθίου, θεμελιώνοντας αμφοτέρω τα ανωτέρω δικαιώματα στο άρθρο 22 παρ 2. του Συντάγματος. Με το άρθρο τέταρτο του ν. 4303/2014 επήλθαν ελάχιστες μεταβολές ως προς το θεσμό της μεσολάβησης, ενώ οι πιο σημαντικές αφορούσαν στο θεσμό της διαιτησίας, οι οποίες εντοπίζονται κυρίως στα ακόλουθα:

- α. Ως προς τη Μεσολάβηση:** Ο νόμος αυτός για τη διαδικασία της μεσολάβησης επανέλαβε βασικά παλαιότερες ρυθμίσεις του Ν.1876/1990, όπως ισχύει με τις ακόλουθες προσθήκες:
- α1. Την υποχρέωση των μερών, οι προτάσεις και αντιπροτάσεις τους να αιτιολογούνται επαρκώς για την κατάρτιση συλλογικής σύμβασης.
 - α2. Την καθιέρωση της υποχρέωσης του μεσολαβητή να υποβάλει στα μέρη αιτιολογημένη πρόταση μεσολάβησης, στην οποία θα αναφέρονται υποχρεωτικά τα μέρη που δεσμεύονται από την πρόταση μεσολάβησης, ο τρόπος προσφυγής στη μεσολάβηση, τα θέματα που τέθηκαν σε διαπραγμάτευση, τα στοιχεία, υπομνήματα κ.λπ., που υπέβαλαν τα μέρη για να τεκμηριώσουν τις προτάσεις και αντιπροτάσεις τους, τα ζητήματα στα οποία επήλθε συμφωνία και ρητή διατύπωση όλων των όρων της προτεινόμενης συλλογικής σύμβασης, χωρίς παραπομπή σε άλλες ρυθμίσεις.

- β. Ως προς τη Διαιτησία:** Με το άρθρο 16 παρ. 2 Ν. 1876/1990, όπως ισχύει, ορίζεται ότι: «1. Η προσφυγή στη Διαιτησία μπορεί να γίνεται σε οποιοδήποτε στάδιο των διαπραγματεύσεων με συμφωνία των μερών. 2. Είναι δυνατή η προσφυγή στη διαιτησία μονομερώς, στις εξής περιπτώσεις: α) από οποιοδήποτε μέρος εφόσον το άλλο μέρος αρνήθηκε τη Μεσολάβηση, β) από οποιοδήποτε μέρος μετά την υποβολή της πρότασης μεσολάβησης». Με τη νέα ρύθμιση η άσκηση μονομερούς προσφυγής στη διαιτησία είναι δυνατή, και από τα δύο μέρη, χωρίς προϋποθέσεις και περιορισμούς.
- β1.** Τα όργανα διαιτησίας είναι ένας Διαιτητής ή Τριμελής Επιτροπή Διαιτησίας, αν υπάρχει μονομερής προσφυγή στη διαιτησία (άρθρ. 16 του ν.1876/1990, όπως ισχύει).
- β2.** Θεσπίζεται δικαίωμα έφεσης κατά της πρωτοβάθμιας διαιτητικής απόφασης ενώπιον Δευτεροβάθμιας Πενταμελούς Επιτροπής Διαιτησίας. Με το άρθρο 16Α, που προστέθηκε μετά το άρθρο 16 Ν.1876/1990, όπως ισχύει, εισάγεται δευτεροβάθμιος έλεγχος της διαιτητικής απόφασης. Η δεκαήμερη προθεσμία από την κοινοποίηση της διαιτητικής απόφασης για την άσκηση της έφεσης αναστέλλει την εκτέλεσή της και το ανασταλτικό αποτέλεσμα διαρκεί μέχρι να εκδοθεί απόφαση επί της ουσίας της έφεσης (άρθρ. 16Α, παρ. 1).
- β3.** Προβλέπεται η ύπαρξη πλήρους και τεκμηριωμένης αιτιολογίας στο επίπεδο της μεσολάβησης και διαιτησίας (άρθρο τέταρτο του ν.4303/2014).
- γ.** Με το άρθρο 16B προβλέπεται ο δικαστικός έλεγχος των διαιτητικών αποφάσεων. Η προθεσμία άσκησης αγωγής στο Μονομελές Πρωτοδικείο, κατά το άρθρο 16 στοιχείο 5 του Κ.Πολ.Δικ., κατά της πρωτοβάθμιας διαιτητικής απόφασης, όταν δεν έχει ασκηθεί έφεση ενώπιον της Δευτεροβάθμιας Πενταμελούς Επιτροπής Διαιτησίας, είναι 10ήμερη από την πάροδο της προθεσμίας της έφεσης. Η προθεσμία άσκησης αγωγής, κατά της απόφασης του δευτεροβάθμιου οργάνου ενώπιον του Εφετείου, είναι επίσης 10ήμερη από την κοινοποίηση της απόφασής του και εκδικάζεται επίσης κατά τη διαδικασία των εργατικών διαφορών του Κ.Πολ.Δικ.

Οι ρυθμίσεις αυτές επηρέασαν, άλλες άμεσα και άλλες έμμεσα, τον Ο.ΜΕ.Δ. (οργανωτικά και λειτουργικά) και επέφεραν σημαντικές αλλαγές στο μοντέλο υπογραφής των Σ.Σ.Ε., γεγονός που ανέτρεψε την μέχρι το έτος 2010 διαμορφωθείσα εικόνα, όπως αποτυπώνεται στον παραπάνω Πίνακα 1, ενώ

προκάλεσαν περαιτέρω μείωση των αιτήσεων, που υποβλήθηκαν στον Ο.ΜΕ.Δ. για την παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας, όπως αποτυπώνεται τόσο στους Πίνακες 3.1 και 3.2, όσο και στο διάγραμμα που παρατίθεται στα παραρτήματα, στο τέλος της παρούσας Έκθεσης.

Β. Το έργο του Ο.ΜΕ.Δ. κατά το έτος 2016

Το έργο του Ο.ΜΕ.Δ. κατά το έτος 2016 εντοπίζεται στις παρακάτω ενότητες:

Ι. Η παροχή υπηρεσιών Μεσολάβησης και Διαιτησίας

Κύριο έργο του Ο.ΜΕ.Δ., όπως προαναφέρθηκε, είναι η παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας. Η παροχή των υπηρεσιών αυτών, από τα νομοθετημένα όργανα του Ο.ΜΕ.Δ. (μεσολαβητές – διαιτητές – επιτροπές διαιτησίας), γίνεται μόνο μετά από την υποβολή αίτησης εκ μέρους των ενδιαφερομένων μερών και χωρίς καμία οικονομική επιβάρυνσή τους.

Ειδικότερα:

- (α) Οι Υπηρεσίες Μεσολάβησης παρέχονται με βάση το άρθρο 15 Ν.1876/1990, όπως ισχύει, για τη ρύθμιση με κατάρτιση σ.σ.ε. των θεμάτων που ορίζονται κυρίως στο άρθρο 2 του Ν.1876/1990.
- (β) Οι Υπηρεσίες Διαιτησίας παρέχονται με βάση τα άρθρα 16Α και 16Β του Ν.1876/1990, όπως ισχύει, για τη ρύθμιση με την έκδοση διαιτητικής απόφασης των θεμάτων που ορίζονται στο άρθρο 2 του Ν.1876/1990.
- (γ) Οι Υπηρεσίες μεσολάβησης για τον καθορισμό Προσωπικού Ασφαλείας σε περίπτωση απεργίας παρέχονται με βάση την παρ. 8, άρθρου 21 Ν.1264/1982, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 2 του Ν.2224/1994, και
- (δ) Οι Υπηρεσίες μεσολάβησης κατά τη διεξαγωγή Δημοσίου Διαλόγου πριν την κήρυξη απεργίας παρέχονται με βάση το άρθρο 3 του Ν.2224/1994.

Στη συνέχεια παρατίθενται ποσοτικά στοιχεία του έτους 2016 για την παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας, καθώς και υπηρεσιών δημοσίου διαλόγου στην περίπτωση κήρυξης απεργίας. Αιτήσεις παροχής υπηρεσιών προσωπικού ασφαλείας του Ν. 2224/1994 δεν υπεβλήθησαν στον Ο.ΜΕ.Δ. κατά το έτος 2016.

Προηγούνται τα στοιχεία που αναφέρονται στις αιτήσεις που υποβλήθηκαν το έτος 2016 και ακολουθούν αυτά που αναφέρονται στις

υποθέσεις που χειρίστηκαν οι μεσολαβητές και οι διαιτητές του Ο.ΜΕ.Δ. κατά το ίδιο έτος, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι υποθέσεις για τις οποίες η σχετική αίτηση είχε υποβληθεί σε προηγούμενο έτος, αλλά ο χειρισμός τους ολοκληρώθηκε κατά το έτος 2016.

Η διάρθρωση των στοιχείων με τον τρόπο αυτό έχει σκοπό να αποτυπώσει αναλυτικά τη ροή των υποθέσεων στον Ο.ΜΕ.Δ., την πορεία και την εξέλιξή τους στη διάρκεια του έτους 2016.

Την παράθεση των στοιχείων ακολουθούν συμπεράσματα, ως μια πρώτη αξιολόγησή τους, η οποία αποσαφηνίζει την εικόνα που παρέχουν αυτά.

Μια πρώτη γενική διαπίστωση σχετικά με τον αριθμό των αιτήσεων μεσολάβησης και διαιτησίας, που υποβλήθηκαν στον Ο.ΜΕ.Δ. το έτος 2016, σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος 2015, είναι, ως προς μεν τη μεσολάβηση σημαντικά αυξημένος, (68 έναντι 18), ως προς δε τις αιτήσεις διαιτησίας, σχεδόν διπλάσιος αριθμός (15 έναντι 8) (βλ πίνακες 3.1 και 3.2).

I.1. Οι αιτήσεις που υποβλήθηκαν στον Ο.ΜΕ.Δ. το έτος 2016:

Υποβλήθηκαν στον Ο.ΜΕ.Δ. 110 συνολικά αιτήσεις για παροχή υπηρεσιών Μεσολάβησης, Διαιτησίας (πρώτου και δευτέρου βαθμού), και δημοσίου διαλόγου ειδικότερα:

- (α) 68 αιτήσεις για υπηρεσίες μεσολάβησης κατά το Ν.1876/1990, όπως ισχύει (στο εξής θα αναφέρονται ως «αιτήσεις μεσολάβησης Ν.1876/1990»),
- (β) 15 αιτήσεις για παροχή υπηρεσιών διαιτησίας πρώτου βαθμού,
- (γ) 12 αιτήσεις για την παροχή υπηρεσιών διαιτησίας δεύτερου βαθμού (Εφεση)
- (δ) 15 αιτήσεις για διεξαγωγή δημοσίου διαλόγου.

Όσον αφορά στη μεσολάβηση, από το σύνολο των 68 αιτήσεων, οι μεσολαβητές χειρίστηκαν 51 υποθέσεις μεσολάβησης, για τις οποίες η αίτηση είχε υποβληθεί το έτος 2016. 17 υποθέσεις μεσολάβησης τέθηκαν στο αρχείο βλ. πίνακα 5 (π.χ. λόγω ανάκλησης της αίτησης από την πλευρά που την υπέβαλε, ή λόγω υπογραφής σ.σ.ε. εκτός Ο.ΜΕ.Δ. πριν ξεκινήσει η διαδικασία μεσολάβησης). Επιπλέον, χειρίστηκαν 5 υποθέσεις, για τις οποίες η αίτηση είχε υποβληθεί το έτος 2015, 2 για τις οποίες η αίτηση είχε υποβληθεί το έτος 2014 και 2, για τις οποίες η αίτηση είχε υποβληθεί το έτος 2013.

Όσον αφορά στη διαιτησία, από το σύνολο των 27 υποθέσεων οι διαιτητές ή οι επιτροπές διαιτησίας χειρίστηκαν 25 συνολικά υποθέσεις, εκ

των οποίων 15 πρώτου βαθμού και 10 δεύτερου βαθμού (εφέσεις). 2 αιτήσεις εφέσεων συνεκδικάσθηκαν με προηγούμενη αίτηση ομοειδούς αντικειμένου. Επίσης, χειρίσθηκαν 2 υποθέσεις διαιτησίας πρώτου βαθμού, για τις οποίες η αίτηση είχε υποβληθεί το έτος 2015 και 1 υπόθεση διαιτησίας δεύτερου βαθμού, για την οποία η αίτηση είχε υποβληθεί το έτος 2015.

Τέλος, οι μεσολαβητές χειρίσθηκαν 14 από 15 υποθέσεις διεξαγωγής δημοσίου διαλόγου, ενώ 1 τέθηκε στο αρχείο.

Πίνακας 4			
Εξέλιξη των αιτήσεων (έτος 2016)			
	υποβλήθηκαν	τέθηκαν στο αρχείο	χειρίσθηκαν
μεσολάβηση ν.1876/1990	68	17	51
διαιτησία α' βαθμού	15	0	15
διαιτησία β' βαθμού	12	2	10
προσωπικό ασφαλείας	0	0	0
δημόσιος διάλογος	15	1	14
ΣΥΝΟΛΟ	110	20	90

Πίνακας 5					
Εξέλιξη των υποθέσεων που χειρίσθηκαν οι μεσολαβητές διαιτητές κατά το έτος 2016 και των εκκρεμών ετών 2013-2014-2015					
	2013	2014	2015	2016	σύνολο
μεσολάβηση ν.1876/1990	2	2	5	51	60
διαιτησία α' βαθμού			2	15	17
διαιτησία β' βαθμού			1	10	11
προσωπικό ασφαλείας				0	0
δημόσιος διάλογος				14	14
ΣΥΝΟΛΟ	2	2	8	90	102

Ως προς το μέρος που είχε την πρωτοβουλία για την υποβολή των 90 αιτήσεων (51 μεσολάβησης, 15 διαιτησίας πρώτου βαθμού, 10 διαιτησίας δεύτερου βαθμού και 14 δημοσίου διαλόγου) που υποβλήθηκαν (εκτός όσες τέθηκαν στο αρχείο) το έτος 2016 (βλ. Πίνακες 6.1 και 6.2):

Α. Σε σχέση με τις 51 αιτήσεις για μεσολάβηση:

- (α) 48 υποβλήθηκαν από πλευράς των εργαζομένων, ήτοι ποσοστό 94,12%,
- (β) 2 υποβλήθηκαν από την πλευρά των εργοδοτών, ήτοι ποσοστό 3,92%,
- (γ) 1 υποβλήθηκε από κοινού ήτοι ποσοστό 1,96%.

Β. Σε σχέση με τις 15 αιτήσεις διαιτησίας πρώτου βαθμού:

- (α) 14 υποβλήθηκαν από πλευράς των εργαζομένων, ήτοι ποσοστό 93,3 %,
- (β) 1 υποβλήθηκε από την πλευρά των εργοδοτών, ήτοι ποσοστό 6,7%,
- (γ) ουδεμία υποβλήθηκε από κοινού.

Γ. Σε σχέση με τις 10 αιτήσεις διαιτησίας δευτέρου βαθμού (εφέσεις):

- (α) 2 υποβλήθηκαν από πλευράς των εργαζομένων, ήτοι ποσοστό 20%,
- (β) 7 υποβλήθηκαν από την πλευρά των εργοδοτών ήτοι, ποσοστό 70%,
- (γ) 1 υποβλήθηκε από κοινού υποβλήθηκε από κοινού ήτοι ποσοστό 10%.

Δ. Σε σχέση με τις 14 αιτήσεις για διεξαγωγή δημοσίου διαλόγου, οι 13 υποβλήθηκαν από την πλευρά των εργαζομένων και 1 από κοινού.

Πίνακας 6. 1				
Μέρος που είχε την πρωτοβουλία υποβολής των αιτήσεων μεσολάβησης και διαιτησίας το έτος 2016				
Α. + Β. + Γ.	μεσολάβηση	διαιτησία	έφεση	Σύνολο
από πλευράς εργαζομένων	48	14	2	64
κλαδική	8	4	0	12
ομοιοεπαγγελματική	2	1	0	3
επιχειρησιακή	38	9	2	49
από πλευράς εργοδοτών	2	1	7	10
κλαδική	0	0	4	4
ομοιοεπαγγελματική	1	0	0	1
επιχειρησιακή	1	1	3	5
κοινή προσφυγή	1	0	1	2
κλαδική	0	0	1	1
ομοιοεπαγγελματική	0	0	0	0
επιχειρησιακή	1	0	0	1
ΣΥΝΟΛΟ	51	15	10	76

Πίνακας 6. 2	
Μέρος που είχε την πρωτοβουλία υποβολής των αιτήσεων προσωπικού ασφαλείας και δημοσίου διαλόγου το έτος 2016	
Δ.	δημόσιος διάλογος
από πλευράς εργαζομένων	13
από πλευράς εργοδοτών	0
κοινή προσφυγή	1
ΣΥΝΟΛΟ	14

I.2. Οι υποθέσεις μεσολάβησης και διαιτησίας του Ν. 1876/1990, όπως ισχύει, που συνολικά χειρίστηκε ο Ο.ΜΕ.Δ. κατά το έτος 2016, ανεξάρτητα από το έτος υποβολής της αντίστοιχης αίτησης

Ο αριθμός των υποθέσεων

Κατά το έτος 2016 οι υποθέσεις που χειρίστηκαν οι μεσολαβητές και οι διαιτητές, ανεξάρτητα του έτους υποβολής αίτησης, ανήλθαν στις 88 (βλ. πίνακα 7), εκ των οποίων οι 76 υποθέσεις αφορούσαν το έτος 2016 και οι 12 προηγούμενα έτη.

Πίνακας 7					
Υποθέσεις που χειρίστηκαν οι μεσολαβητές διαιτητές (έτους 2016)					
	2013	2014	2015	2016	σύνολο
μεσολάβηση ν.1876/1990	2	2	5	51	60
διαιτησία α' βαθμού			2	15	17
διαιτησία β' βαθμού			1	10	11
ΣΥΝΟΛΟ	2	2	8	76	88

I.3. Κατάταξη των αιτήσεων με κριτήριο το επιδιωκόμενο είδος των συλλογικών ρυθμίσεων

Από τις συνολικά 88 υποθέσεις (βλ. πίνακα 8), σε κατάρτιση επιχειρησιακών συλλογικών ρυθμίσεων κατέληξαν οι 58, ήτοι ποσοστό 65,9%, σε κατάρτιση κλαδικών οι 26, ήτοι ποσοστό 26,1%, και σε κατάρτιση ομοιοεπαγγελματικών οι 7, ήτοι ποσοστό 8%.

Πίνακας 8 Κατάταξη υποθέσεων κατά είδος				
	μεσολάβηση	διαιτησία	έφεση	σύνολο
εθνικές	8	3	4	15
τοπικές	3	3	2	8
κλαδικές	11	6	6	23
εθνικές	6	1	0	7
τοπικές	0	0	0	0
ομοιοεπαγγελματικές	6	1	0	7
επιχειρησιακές	43	10	5	58
ΣΥΝΟΛΟ	60	17	11	88

I.4. Κατάταξη των αιτήσεων με κριτήριο εφαρμογής των συλλογικών ρυθμίσεων

Η μεγάλη πλειοψηφία των αιτήσεων, που υποβλήθηκαν κατά το έτος 2016, αφορούσαν υποθέσεις που εντάσσονται στον ιδιωτικό τομέα. Ειδικότερα, επί των συνολικά 88 υποθέσεων, οι 80, ήτοι ποσοστό 91%, εντάσσονται στον ιδιωτικό τομέα, η 1 ήτοι ποσοστό 1,1%, στον δημόσιο τομέα (δηλ. εργαζόμενοι στο δημόσιο τομέα με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου) και 7 στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, ήτοι ποσοστό 7,9%, (βλ πίνακα 9).

Πίνακας 9 Κατάταξη υποθέσεων κατά τομέα				
	μεσολάβηση	διαιτησία	έφεση	σύνολο
ιδιωτικός τομέας	54	16	10	80
δημόσιος τομέας	1	0	0	1
ευρύτερος δημόσιος τομέας	5	1	1	7
ΣΥΝΟΛΟ	60	17	11	88

I.5. Κατάταξη των αιτήσεων με κριτήριο τη γεωγραφική περιοχή εφαρμογής των συλλογικών ρυθμίσεων

Ως προς τη γεωγραφική περιοχή, την οποία καλύπτουν οι 88 υποθέσεις, προκύπτει ότι οι 44, ήτοι ποσοστό 50%, αφορά στην Κρήτη.

Από τις υπόλοιπες 44, ήτοι ποσοστό 50%, οι 29, ήτοι ποσοστό 32,96% καλύπτουν το σύνολο της χώρας, οι 10, ήτοι ποσοστό 11,36%, την Αττική, οι 3, ήτοι ποσοστό 3,4% την Μακεδονία και από μία, ήτοι ποσοστό 1,14%, την Εύβοια και την Θεσσαλία (βλ. πίνακα 10).

Πίνακας 10	
Κατάταξη υποθέσεων κατά γεωγραφική περιοχή	
Αττική	10
Μακεδονία	3
Δωδεκάνησα	
Εύβοια	1
Ήπειρος	
Θεσσαλία	1
Θράκη	
Κέρκυρα	
Κρήτη	44
Κυκλάδες	
Πελοπόννησος	
Στερεά Ελλάδα	
Όλη η χώρα	29
ΣΥΝΟΛΟ	88

I.6. Η εξέλιξη των υποθέσεων μεσολάβησης και διαιτησίας του Ν. 1876/1990 όπως ισχύει, που χειρίσθηκε ο Ο.ΜΕ.Δ. το έτος 2016

Ο αριθμός και η εξέλιξη των υποθέσεων που χειρίσθηκε ο Ο.ΜΕ.Δ.

Όπως προαναφέρθηκε, κατά το 2016, οι Μεσολαβητές χειρίσθηκαν συνολικά 60 υποθέσεις μεσολάβησης του Ν.1876/1990, όπως ισχύει, και οι διαιτητές 17 υποθέσεις διαιτησίας πρώτου βαθμού και 11 υποθέσεις διαιτησίας δευτέρου βαθμού.

Η εξέλιξη των υποθέσεων αυτών αποτυπώνεται στον Πίνακα 11, και έχει ως εξής:

Από τις 60 υποθέσεις μεσολάβησης:

- οι 14 έληξαν με κατάρτιση σ.σ.ε.,
- οι 12 έληξαν αρνητικά,
- οι 14 έληξαν μετά από πρόταση του μεσολαβητή, που απορρίφθηκε από τα μέρη και έγινε προσφυγή στη διαιτησία,
- οι 20 ήταν ακόμη εκκρεμείς την 1^η.1.2017.

Από τις 17 υποθέσεις διαιτησίας πρώτου βαθμού:

- οι 11 έληξαν με έκδοση δ.α.,
- η 1 έληξε με κατάρτιση σ.σ.ε.,
- οι 5 ήταν ακόμη εκκρεμείς την 1^η.1.2017.

Από τις 11 υποθέσεις διαιτησίας δευτέρου βαθμού:

- οι 8 έληξαν με έκδοση δ.α.,
- οι 3 ήταν ακόμη εκκρεμείς την 1^η.1.2017.

Πίνακας 11 Υποθέσεις που χειρίσθηκε ο Ο.ΜΕ.Δ. το έτος 2016	
Υποθέσεις μεσολάβησης Ν.1876/1990	60
κατάρτιση σ.σ.ε.	14
έληξαν αρνητικά	12
έληξαν αρνητικά - διαιτησία	14
αναστολή διαδικασίας	0
εκκρεμείς την 1.1.2017	20
Υποθέσεις διαιτησίας πρώτου βαθμού	17
έκδοση δ.α.	11
κατάρτιση σ.σ.ε	1
έκθεση	0
εκκρεμείς την 1.1.2017	5
Υποθέσεις διαιτησίας δευτέρου βαθμού	11
έκδοση δ.α.	8
εκκρεμείς την 1.1.2017	3

I.7. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- ***Ως προς το είδος των υποθέσεων***

Από τα ανωτέρω παρατιθέμενα στοιχεία προκύπτουν τα εξής συμπεράσματα για το έτος 2016:

- (α) Οι περισσότερες υποθέσεις επιδιώκουν επιχειρησιακές συλλογικές ρυθμίσεις, ακολουθούν όσες επιδιώκουν κλαδικές και έπονται όσες επιδιώκουν ομοιοεπαγγελματικές. Στις κλαδικές και ομοιοεπαγγελματικές, οι περισσότερες είναι εθνικές και ακολουθούν οι τοπικές (βλ. Πίνακα 8).
- (β) Η συντριπτική πλειοψηφία των υποθέσεων αφορούν στον ιδιωτικό τομέα, ενώ δύο αφορούν στο δημόσιο τομέα και μόνο μια αφορά στον ευρύτερο δημόσιο τομέα (βλ. Πίνακα 9).
- (γ) Ως προς τη γεωγραφική περιοχή την οποία καλύπτει η ρύθμιση, οι περισσότερες υποθέσεις αφορούν στην Κρήτη και ακολουθούν αυτές που αφορούν στο Νομό Αττικής και έπονται η Μακεδονία η Εύβοια και η Θεσσαλία.

- ***Ως προς την εξέλιξη των αιτήσεων***

- α. Από τις 60 υποθέσεις μεσολάβησης που χειρίστηκαν οι Μεσολαβητές, οι 40 ολοκληρώθηκαν εντός το έτους 2016, οι 20 βρίσκονται εισέτι σε εξέλιξη.
- β. Ως προς τις υποθέσεις Διαιτησίας, από τις 28 οι διαιτητές ή οι επιτροπές διαιτησίας (Πρώτου και Δευτέρου βαθμού) εξέδωσαν αποφάσεις μέχρι το τέλος του έτους 2016 τις 20, εκ των οποίων 12 πρώτου και 8 δευτέρου βαθμού.

- ***Ως προς τις υποθέσεις Δημοσίου Διαλόγου***

Κατά το έτος 2016, στον Ο.ΜΕ.Δ. υποβλήθηκαν 15 αιτήσεις μεσολάβησης για διεξαγωγή δημοσίου διαλόγου, εκ των οποίων η μία τέθηκε στο αρχείο. Από τις 14 υποθέσεις που χειρίστηκε ο Ο.ΜΕ.Δ.:

- 6, ήτοι ποσοστό 42,9% έληξαν θετικά, δηλαδή δεν πραγματοποιήθηκε η απεργία και
- 8, ήτοι ποσοστό 57,1% έληξαν αρνητικά.

Οι αιτήσεις αφορούσαν επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα (τεχνικούς ραδιοφωνικών σταθμών, κ.α.) και ευρύτερου δημοσίου τομέα (Ο.Σ.Ε., Δ.Ε.Η. κ.ά.).

II. Το εκπαιδευτικό έργο

Εισαγωγικές Παρατηρήσεις

Σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας του Ο.ΜΕ.Δ. (βασικός νόμος 1876/1990, όπως ισχύει), κύριος σκοπός και αποστολή του Οργανισμού ορίζεται η υποστήριξη των ελεύθερων συλλογικών διαπραγματεύσεων, με την παροχή ανεξάρτητων υπηρεσιών Μεσολάβησης και Διαιτησίας.

Για την αποτελεσματικότερη επίτευξη του σκοπού αυτού, ο Ο.ΜΕ.Δ. από της ιδρύσεώς του διοργανώνει εκπαιδευτικές και ενημερωτικές δραστηριότητες, στο πλαίσιο της συμπληρωματικής λειτουργίας της Εκπαίδευσης, όπως προβλέπεται από το νόμο 1876/1990 και ρυθμίζεται από ειδικό Κανονισμό (βλ. Κανονισμό Εκπαιδευτικής δραστηριότητας του Ο.ΜΕ.Δ.³). Ειδική έμφαση στην Εκπαίδευση που παρέχει ο Ο.ΜΕ.Δ. γίνεται και σε μεταγενέστερες διατάξεις, όπως αυτή του άρθρου 14 παρ. 2β του νόμου 3899/2010, όπου ορίζεται ότι, για την εκπλήρωση του σκοπού του, ο Ο.ΜΕ.Δ. «... διεξάγει ενημερωτικά και εκπαιδευτικά προγράμματα που απευθύνονται κυρίως σε εκπροσώπους συνδικαλιστικών οργανώσεων εργαζομένων και οργανώσεις εργοδοτών, για θέματα συλλογικών διαπραγματεύσεων, εργασιακών σχέσεων και οικονομίας της εργασίας...».

Οι προβλεπόμενες εκπαιδευτικές δραστηριότητες του Οργανισμού απευθύνονται:

A) στα Μέλη των Σωμάτων Μεσολαβητών και Διαιτητών – *Εσωτερικά Σεμινάρια*,

B) στους εκπροσώπους συνδικαλιστικών Οργανώσεων των Εργαζομένων και Οργανώσεων των Εργοδοτών – *Κεντρικά και Περιφερειακά Σεμινάρια*.

Η θεματολογία των σεμιναρίων διαμορφώνεται στη βάση αποτίμησης των αναγκών εκπαίδευσης και ενημέρωσης σε ζητήματα νομικού, οικονομικού και κοινωνικού ενδιαφέροντος, σε εθνικό ή/και ευρωπαϊκό-διεθνές επίπεδο που θεωρούνται καθοριστικής σημασίας για τις συλλογικές διαπραγματεύσεις και τον κοινωνικό διάλογο. Ειδικότερα:

Στα *Εσωτερικά Σεμινάρια*, οι Μεσολαβητές και οι Διαιτητές έχουν την ευκαιρία να ενημερώνονται, να αναλύουν και να συζητούν με βάση την

³ Κανονισμός Εκπαιδευτικής Δραστηριότητας του Ο.ΜΕ.Δ. (ΦΕΚ 3435/Β'/31.12.2013)

εμπειρία τους τις εξελίξεις κατ' αρχάς στον τομέα του εργατικού δικαίου, όπως και σε τομείς που εμφανίζουν ενδιαφέρον για τις εργασιακές σχέσεις (π.χ. κοινωνικοασφαλιστικό δίκαιο, εμπορικό δίκαιο, φορολογικό δίκαιο, στατιστικά στοιχεία και δημόσιες βάσεις δεδομένων εργασίας και κοινωνικής ασφάλισης κ.λπ.), αλλά και να εξετάζουν τις επιδράσεις των οικονομικών φαινομένων, ρυθμίσεων και εξελίξεων στη διαμόρφωση του επίκαιρου κάθε φορά περιβάλλοντος δραστηριοποίησής τους. Σκοπός αυτής της διαρκούς επιμόρφωσης είναι η ενίσχυση της ετοιμότητάς τους για τον πλέον κατάλληλο και επιτυχή χειρισμό περιπτώσεων Μεσολάβησης και Διαιτησίας μετά από προσφυγή των μερών.

Στα **Κεντρικά Σεμινάρια**, ο στόχος είναι να διευρυνθεί η συζήτηση πάνω σε επίκαιρα και ειδικά ζητήματα νομικού και οικονομικού περιεχομένου, με την επιστημονική παρέμβαση ειδικών στα υπό συζήτηση θέματα, όπως Καθηγητών Πανεπιστημίων, εξωτερικών εμπειρογνομόνων σε ζητήματα ενδιαφέροντος του έργου του Ο.ΜΕ.Δ., συνεργατών των Ερευνητικών - Επιμορφωτικών Ινστιτούτων των συνδικαλιστικών Οργανώσεων των Εργαζομένων και των Οργανώσεων των Εργοδοτών, επιπροσθέτως της κατάθεσης των επιστημονικών και εξειδικευμένων στο πεδίο των Σ.Σ.Ε. γνώσεων και απόψεων των μελών των Σωμάτων Μεσολαβητών και Διαιτητών.

Επίσης, στο πλαίσιο των Κεντρικών σεμιναρίων επιδιώκεται να διατυπωθεί η εμπειρία των άμεσα ενδιαφερομένων, τους οποίους επηρεάζουν οι αποφάσεις της Πολιτείας για το θεσμικό και οικονομικό πλαίσιο, εντός του οποίου καλούνται να δραστηριοποιηθούν, και ταυτόχρονα, να αντιμετωπίσουν στην πράξη τις επιπτώσεις των αποφάσεων αυτών. Στο σημείο αυτό, οι απόψεις και οι προτάσεις που διατυπώνονται από τους εκπροσώπους των Οργανώσεων των εθνικών Κοινωνικών Εταίρων, αλλά και των οργανώσεων μελών τους, προσδίδουν εξαιρετικό ενδιαφέρον, χρησιμότητα και προστιθέμενη αξία στη συζήτηση που διεξάγεται κατά τη διάρκεια των Κεντρικών Σεμιναρίων.

Στα **Περιφερειακά Σεμινάρια**, κύριος στόχος είναι η ενημέρωση των τοπικών εκπροσώπων των οργανώσεων των εθνικών Κοινωνικών Εταίρων που εδρεύουν στην Περιφέρεια, σε θέματα συλλογικών διαπραγματεύσεων, επίλυσης διαφορών, εργασιακών σχέσεων, καθώς και σε ζητήματα νομικού και οικονομικού περιεχομένου και χαρακτήρα, που προκύπτουν και επηρεάζουν την τοπική κοινωνία. Η δυνατότητα που παρέχεται στους τοπικούς εκπροσώπους των φορέων των εργαζομένων και της εργοδοσίας, αλλά και άλλων σημαντικών συντελεστών της τοπικής αγοράς εργασίας και της

κοινωνίας, να εκφράσουν απόψεις και προτάσεις, αλλά παράλληλα να διευκρινίσουν και τα σημεία που δημιουργούν τριβές, σύμφωνα με την εμπειρία τους, αποτελεί μοναδικής σημασίας πηγή άντλησης επίκαιρων, κρίσιμων και χρήσιμων πληροφοριών, η αξιοποίηση των οποίων μπορεί να συνδράμει θετικά προς την κατεύθυνση λήψης εφαρμόσιμων και πρόσφορων λύσεων στα προβλήματα που διέρχεται η χώρα μας από την οικονομική κρίση τόσο στο πλαίσιο των συλλογικών διαπραγματεύσεων, όσο και στο πλαίσιο αποφάσεων της Πολιτείας.

Σκοπός του εκπαιδευτικού έργου έτους 2016

Η Επιτροπή Εκπαίδευσης του Ο.ΜΕ.Δ.⁴ πραγματοποίησε επτά (7) συνεδριάσεις εντός του έτους 2016 κατά τις οποίες συζήτησε με συνέπεια και συνέχεια τη θεματική έκταση και στόχευση της εκπαιδευτικής δραστηριότητας του Ο.ΜΕ.Δ. Η Επιτροπή Εκπαίδευσης, αξιολογώντας το εκπαιδευτικό έργο του έτους 2015, συνέχισε τις εργασίες της και κατά το έτος 2016, στο πλαίσιο των κύριων αξόνων προγραμματισμού του εκπαιδευτικού έργου του Ο.ΜΕ.Δ., συνεκτιμώντας αφενός την ανάγκη εμβάθυνσης σε επιμέρους κρίσιμα επιστημονικά και πρακτικά ζητήματα που συνδέονται με το έργο των Μεσολαβητών-Διαιτητών, αφετέρου τις νομολογιακές εξελίξεις, που αφορούν στο εργατικό δίκαιο, ατομικό και συλλογικό και συνακόλουθα στο έργο συνολικά του Οργανισμού. Στο πλαίσιο αυτό αποφάσισε και εισηγήθηκε προς το Διοικητικό Συμβούλιο του Ο.ΜΕ.Δ. την πραγματοποίηση έντεκα (11) εσωτερικών σεμιναρίων για το έτος 2016.

Το έτος 2016 η Επιτροπή Εκπαίδευσης έδωσε ισόρροπη έμφαση σε πεδία τόσο επιστημονικού, όσο και πρακτικού ενδιαφέροντος για τους Μεσολαβητές-Διαιτητές, όπως η διάσταση των θεμάτων υγείας και ασφάλειας στις συλλογικές ρυθμίσεις, το θεσμικό πλαίσιο και οι νομολογιακές εξελίξεις στο πεδίο της μεταβίβασης επιχειρήσεων, τα ταμεία επαγγελματικής ασφάλισης, ζητήματα ενδιαφέροντος από συλλογικές διαφορές κατά την κατάρτιση Κανονισμών Εργασίας, ζητήματα συλλογικών ρυθμίσεων στο Δημόσιο Τομέα, ζητήματα από την ανάγνωση ισολογισμών και άλλων οικονομικών στοιχείων, μελέτη οικονομικών στοιχείων απασχόλησης των ασφαλισμένων του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ. Περαιτέρω και κατά το έτος 2016 συνεχίστηκε, στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών σεμιναρίων, η συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων πάνω σε ειδικότερα τεχνικά ζητήματα όπως η ενημέρωση

⁴ Εσωτερικός Κανονισμός : απόφαση Δ.Σ., Πρακτικό 585/17.4.2013, ορισμός και σύνθεση της Επιτροπής

για τις δυνατότητες αξιοποίησης ή/και εξαγωγής συγκριτικών δεδομένων από στοιχεία που περιέχονται σε δημόσια πληροφοριακά συστήματα (π.χ. ΕΡΓΑΝΗ, ΟΠΣ ΙΚΑ, ΓΕΜΗ). Επιπλέον, η Επιτροπή Εκπαίδευσης, ανταποκρινόμενη σε αίτημα των Σωμάτων, εισηγήθηκε τη διεξαγωγή εσωτερικών σεμιναρίων για την παρουσίαση από τα ίδια μέλη των Σωμάτων των ζητημάτων που προκύπτουν από τη λειτουργία των συλλογικών οργάνων Διαιτησίας (Τριμελούς και Πενταμελούς Σύνθεσης).

Τα προτεινόμενα από την Επιτροπή Εκπαίδευσης σεμινάρια εγκρίθηκαν προς υλοποίηση από το Δ.Σ. του Ο.ΜΕ.Δ., καθότι θεωρήθηκε ότι ανταποκρίνονται στην επίτευξη του επιδιωκόμενου ωφέλιμου αποτελέσματος. Έμφαση, επίσης, δόθηκε στη διατήρηση της μέχρι σήμερα διττής δομής των εσωτερικών σεμιναρίων, με κύριους πυλώνες τόσο τη θεματική διάσταση της ύλης των εσωτερικών σεμιναρίων, όσο και την παρουσίαση ολοκληρωμένων υποθέσεων από τους Μεσολαβητές και τους Διαιτητές, με σκοπό την ανταλλαγή εμπειρίας και απόψεων ως προς κρίσιμα ζητήματα χειρισμού υποθέσεων.

Με βάση τα παραπάνω, σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε η εκπαιδευτική δραστηριότητα του Ο.ΜΕ.Δ. για το έτος 2016, η οποία αποτυπώνεται στο συνοπτικό Πίνακα που ακολουθεί. Η μελέτη του Πίνακα αυτού επιτρέπει τη διαπίστωση ότι η Επιτροπή Εκπαίδευσης λειτούργησε με γνώμονα την επένδυση στη συνεχή και σε βάθος επιμόρφωση των Μεσολαβητών και Διαιτητών. Η ομόφωνη έγκριση από το Δ.Σ. του Ο.ΜΕ.Δ. των σχετικών εισηγήσεων της Επιτροπής Εκπαίδευσης και ακολούθως η υλοποίηση των εκπαιδευτικών δράσεων, συνάδει απολύτως με την πολιτική διαρκούς και συστηματικής αναβάθμισης και εμπλουτισμού των επιστημονικών και επαγγελματικών προσόντων των Μ.-Δ., η οποία είναι ιδιαίτερα κρίσιμη και χρήσιμη για τη διατήρηση του υψηλότατου επιπέδου παροχής υπηρεσιών από τον Ο.ΜΕ.Δ..

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα έτους 2016

ΘΕΜΑ	ΕΙΣΗΓΗΤΕΣ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ
17.2.2016		
Εσωτερικό σεμινάριο «Παρουσίαση Υπόθεσης»		Μέλος Σωμάτων Μ.-Δ.
02.03.2016		
Εσωτερικό σεμινάριο «Ανάγνωση Ισολογισμών και άλλων Οικονομικών Στοιχείων»	Δημήτριος Γιώγος	Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής
30.3.2016		
Εσωτερικό σεμινάριο «Παρουσίαση Υπόθεσης»		Μέλος Σωμάτων Μ.-Δ.
18.5.2016		
Εσωτερικό σεμινάριο «Ανάγνωση Ισολογισμών και άλλων Οικονομικών Στοιχείων : Β' μέρος-Πρακτικά ζητήματα»,	Δημήτριος Γιώγος	Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής
01.06.2016		
Εσωτερικό σεμινάριο «Παρουσιάσεις Υποθέσεων»,		Μέλη Σωμάτων Μ.-Δ.
15.6.2016		
Εσωτερικό σεμινάριο «Διάσταση των θεμάτων Υγιεινής και Ασφάλειας στις Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας	Αντόνιος Χριστοδούλου	Μηχανολόγος- Ηλεκτρολόγος, τ. Δ/ντης Ασφ. & Υγείας ΙΚΑ
13.7.2016		
Εσωτερικό σεμινάριο «Παρουσίαση Υπόθεσης»		Μέλη Σωμάτων Μ.-Δ.
28.9.2016		
Εσωτερικό σεμινάριο «Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης»		Μέλη Σωμάτων Μ.-Δ.
19.10.2016		
Εσωτερικό σεμινάριο «Παρουσίαση Υπόθεσης»		Μέλος Σωμάτων Μ.-Δ.
23.11.2016		
Εσωτερικό σεμινάριο «Μεταβίβαση Επιχειρήσεων: Θεσμικό πλαίσιο και νομολογιακές εξελίξεις»	Άρις Καζάκος, Γεώργιος Λεβέντης,	Ομ. Καθηγητής Εργατικού Δικαίου Ομ. Καθηγητής Εργατικού Δικαίου
14.12.2016		
Εσωτερικό σεμινάριο «Μελέτη Οικονομικών στοιχείων απασχόλησης των ενεργών ασφαλισμένων του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ την περίοδο 2009-2014»	Αριστέιδης Δημακάκος,	Διεύθυνση Αναλογιστικών Μελετών και Στατιστικής ΙΚΑ-ΕΤΑΜ

Εκπαίδευση προσωπικού Ο.ΜΕ.Δ.

Και κατά το 2016 επιδιώχθηκε η συνεχιζόμενη εκπαίδευση και κατάρτιση του προσωπικού του Ο.ΜΕ.Δ. αφενός με τη δυνατότητα παρακολούθησης των εσωτερικών εκπαιδευτικών σεμιναρίων που απευθύνονται στα Σώματα Μεσολαβητών και Διαιτητών, αφετέρου με τη συμμετοχή τους σε εξωτερικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες συναφείς με το αντικείμενο της εργασίας τους στον Οργανισμό.

Αποτελέσματα, συμπεράσματα, προοπτικές

Η συνολική εκπαιδευτική δραστηριότητα του Οργανισμού από το έτος 1992 έως και το έτος 2016, έχει αναγνωρισθεί από τους αποδέκτες των εκάστοτε εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και έχει συμβάλει θετικά στην αναβάθμιση των διαπραγματευτικών ηθών, καθώς και στην ανάπτυξη κλίματος διαλόγου μεταξύ εργοδοτών και εργαζομένων.

Η εκπαιδευτική δραστηριότητα του Ο.ΜΕ.Δ. κινήθηκε με συνέπεια και τακτικότητα για το έτος 2016 ως προς το επίπεδο των εσωτερικών εκπαιδευτικών σεμιναρίων. Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, διατηρήθηκε στο ίδιο πλαίσιο οργάνωσης των εσωτερικών σεμιναρίων σε δύο επίπεδα, εκ των οποίων το ένα αφορά στην παρουσίαση από Μεσολαβητές και Διαιτητές ολοκληρωμένης υπόθεσης Μεσολάβησης ή Διαιτησίας αντίστοιχα και το άλλο στην παρουσίαση θέματος ειδικού ενδιαφέροντος είτε από Μεσολαβητή-Διαιτητή του Ο.ΜΕ.Δ. είτε από πρόσωπο με γνώση του αντικειμένου εκτός Ο.ΜΕ.Δ.. Ιδιαίτερος σημαντική στην εξέλιξη των εργασιών της Επιτροπής ήταν η συμμετοχή του εκλεγμένου εκπροσώπου των Σωμάτων, η συμβολή του οποίου είναι κρίσιμη ως τη διαμόρφωση της εικόνας των μελών της Επιτροπής Εκπαίδευσης και συνακόλουθα του Διοικητικού Συμβουλίου, ως προς τις εκπαιδευτικές ανάγκες των Μεσολαβητών και των Διαιτητών. Οι αρχές αυτές ακολουθούνται και στον προγραμματισμό της εκπαιδευτικής δραστηριότητας για το έτος 2017.

Και το έτος 2016 υπήρξαν σημαντικές εισηγήσεις τόσο επί των υποθέσεων που εξελίχθηκαν μέσα στον Οργανισμό και σε ζητήματα γενικότερου ενδιαφέροντος από εγνωσμένου κύρους και εμπειρίας επιστήμονες. Αξίζει να επισημανθεί το υψηλότατο επίπεδο των εισηγήσεων, τόσο από τους Μεσολαβητές και Διαιτητές που ανέλαβαν το σχετικό έργο, όσο και από τους έγκριτους Πανεπιστημιακούς και ειδικούς εμπειρογνώμονες που τίμησαν τον Ο.ΜΕ.Δ. με την αποδοχή της πρόσκλησης συμμετοχής σε εσωτερικό εκπαιδευτικό σεμινάριο του Οργανισμού.

Σε ότι αφορά στο οικονομικό κόστος της εκπαιδευτικής δραστηριότητας του Ο.ΜΕ.Δ. και με πλήρη επίγνωση της κρίσιμης οικονομικά συγκυρίας, αυτή υλοποιήθηκε με την, κατά το δυνατό, μεγαλύτερη εξοικονόμηση πόρων, με την προσπάθεια να επικεντρώνεται σε πλήρη εκμετάλλευση των δομών του Ο.ΜΕ.Δ. και περιορισμό όλων των λοιπών παραμέτρων κόστους, στα απολύτως απαραίτητα, διατηρώντας όμως ταυτόχρονα υψηλότατο ποιοτικό επίπεδο στο παρεχόμενο εκπαιδευτικό έργο.

Και το έτος 2016 τόσο η Επιτροπή Εκπαίδευσης, όσο και το Διοικητικό Συμβούλιο του Ο.ΜΕ.Δ. επαναβεβαίωσαν την ανάγκη επαναπρογραμματισμού της επέκτασης της εκπαίδευσης, ενημέρωσης και επιμόρφωσης του Ο.ΜΕ.Δ. και σε άλλες πόλεις, προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες των ενδιαφερομένων σε όλη την Ελλάδα, σε συσχέτισμό πάντα με τις τρέχουσες συνθήκες. Η παράμετρος αυτή θα αξιολογηθεί και κατά το έτος 2017 με βάση τις εξελίξεις στο πεδίο του εργατικού δικαίου, αλλά και εν γένει τις οικονομικές και κοινωνικές εξελίξεις.

Οι διαρκείς νομοθετικές και νομολογιακές εξελίξεις στο εργατικό δίκαιο, ατομικό και συλλογικό, όπως και οι προκλήσεις από την εφαρμογή στην πράξη των ελεύθερων συλλογικών διαπραγματεύσεων και των συλλογικών συμβάσεων εργασίας, επιβάλλουν την απρόσκοπτη συνέχιση της εκπαιδευτικής δραστηριότητας του Ο.ΜΕ.Δ., προκειμένου να εξυπηρετηθούν και μέσω αυτής της διαδικασίας, τα μέρη που προσφεύγουν στις υπηρεσίες του.

Σημειώνεται ότι ο προγραμματισμός της εκπαιδευτικής δραστηριότητας του Οργανισμού για το έτος 2016, σχεδιάστηκε στη βάση των προτάσεων που ζητήθηκαν από την Επιτροπή Εκπαίδευσης του Οργανισμού, τόσο από τους εκπροσώπους της εργατικής και της εργοδοτικής πλευράς όσο και από τους Μεσολαβητές – Διαιτητές. Τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν, επεξεργάστηκαν από την Επιτροπή Εκπαίδευσης, η οποία στη συνέχεια υπέβαλε τις κατάλληλες εισηγήσεις στο Διοικητικό Συμβούλιο. Η ίδια διαδικασία θα τηρηθεί και για το έτος 2017.

III. Το ερευνητικό έργο

Η εκπαιδευτική δραστηριότητα είναι μια διαρκής διαδικασία, που εμπλουτίζεται στο ερευνητικό και μελετητικό πεδίο, στην οποία ο Ο.ΜΕ.Δ., επιπροσθέτως των κύριων υπηρεσιών του, μπορεί να προσφέρει πολλαπλά χρήσιμες υπηρεσίες, τόσο στις συνδικαλιστικές οργανώσεις των εργαζομένων και στις οργανώσεις των εργοδοτών, όσο και σε επαγγελματικούς και επιστημονικούς φορείς της χώρας.

Κατά το έτος 2016 και σε ότι αφορά στην εκπόνηση επιστημονικών ερευνών και μελετών για θέματα συναφή με τους σκοπούς του Ο.ΜΕ.Δ., η Επιτροπή Εκπαίδευσης προέβη σε διαδικασία διερεύνησης των αναγκών μελετητικού έργου, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη αποτελεσματικής συμβολής στα ερευνητικά δεδομένα του εργατικού δικαίου υπό το πρίσμα του έργου και του ρόλου του Οργανισμού.

Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή Εκπαίδευσης επανήλθε στην εισήγηση της για τη συνέχιση της μελέτης με θέμα: «Οι συλλογικές διαπραγματεύσεις στην Ελλάδα τα έτη 2011 και 2012 – Τάσεις, τομές, προοπτικές» με την έρευνα των επόμενων ετών έως και το 2016, προκειμένου να μελετηθούν πληρέστερα οι εξελίξεις στο πεδίο των συλλογικών διαφορών, ύστερα από την έκδοση της απόφασης 2307/2014 της Ολομέλειας του ΣτΕ και τις νομοθετικές μεταβολές στη λειτουργία της Διαιτησίας του Ο.ΜΕ.Δ. (Ν. 4303/2014). Η Επιτροπή Εκπαίδευσης δεσμεύτηκε να επαναφέρει το θέμα, στο πλαίσιο του Εκπαιδευτικού προγράμματος του έτους 2017.

Σε ότι αφορά στην πραγματοποίηση θεματικής μελέτης, η Επιτροπή Εκπαίδευσης κινήθηκε και το 2016 στη βάση της αρχής ότι οι μελέτες του Ο.ΜΕ.Δ. είναι πρόσφορο να εμβαθύνουν σε πεδία συναφή με τους σκοπούς του Ο.ΜΕ.Δ. που εμφανίζουν γενικότερο ενδιαφέρον. Υπό αυτό το πρίσμα οι μελέτες του Ο.ΜΕ.Δ. οφείλουν να συμβάλουν αφενός στην επικοινωνία των μερών, των Μεσολαβητών και των Διαιτητών στη διαμόρφωση και τεκμηρίωση των αιτημάτων, των προτάσεων και αποφάσεών τους, αλλά και των εμπειρογνομόνων που αναλαμβάνουν να τους υποστηρίξουν, αφετέρου στην εξέλιξη του ερευνητικού πεδίου στον τομέα των εργασιακών σχέσεων.

IV. Οι ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων - Τα ηλεκτρονικά αρχεία

Στον Ο.ΜΕ.Δ. έχουν δημιουργηθεί ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων, οι οποίες συνεχώς τροφοδοτούνται, ενημερώνονται, επικαιροποιούνται, εμπλουτίζονται με νέα στοιχεία ενώ συγχρόνως γίνονται συνεχείς προσπάθειες βελτίωσής τους.

Οι ηλεκτρονικές βάσεις περιέχουν πλήθος στοιχείων και αφορούν τις συλλογικές ρυθμίσεις, που καταρτίστηκαν είτε με απ' ευθείας διαπραγματεύσεις είτε μετά από προσφυγή στον Ο.ΜΕ.Δ., καθώς και τις διαιτητικές αποφάσεις, οι οποίες εκδίδονται αποκλειστικά μετά από προσφυγή στον Ο.ΜΕ.Δ.. Οι ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων δημιουργήθηκαν πρωτίστως με σκοπό να ενισχύσουν την τεκμηρίωση των συλλογικών διαπραγματεύσεων, είτε διενεργούνται απευθείας μεταξύ των ενδιαφερομένων είτε διενεργούνται με την υποστήριξη των Μεσολαβητών και των Διαιτητών.

Συγχρόνως, όμως, επιτελούν και άλλες λειτουργίες. Αποτελούν ιστορικό αρχείο, τόσο για το έργο του Ο.ΜΕ.Δ. όσο και γενικά για την πορεία των συλλογικών ρυθμίσεων της χώρας και, ουσιαστικά, είναι το αποτέλεσμα πρωτογενούς έρευνας επί των συλλογικών ρυθμίσεων της χώρας, όπως κατά περίπτωση αναφέρεται και στις παραγράφους που ακολουθούν, και συνιστούν πολύτιμο υλικό αξιοποιήσιμο ποικιλοτρόπως για τη διενέργεια ερευνών και μελετών επί πλήθους θεμάτων, σε σχέση με τις εργασιακές σχέσεις, ως νομικά, οικονομικά και κοινωνικά φαινόμενα, αλλά και άλλων.

Οι βάσεις αυτές είναι οι ακόλουθες:

- (α) Ηλεκτρονικό πρωτόκολλο όλων των υποθέσεων για τις οποίες υποβλήθηκε αίτηση παροχής υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας στον Ο.ΜΕ.Δ.
- (β) Ηλεκτρονικό αρχείο των κειμένων των εθνικών γενικών, κλαδικών (εθνικών και τοπικών), ομοιοεπαγγελματικών (εθνικών και τοπικών) καθώς και επιχειρησιακών συλλογικών ρυθμίσεων της χώρας από το έτος 2000, προσβάσιμο από την ιστοσελίδα του Ο.ΜΕ.Δ.
- (γ) Ηλεκτρονικό αρχείο που περιλαμβάνει την κωδικοποίηση των όρων των εθνικών γενικών, κλαδικών (εθνικών και τοπικών) και ομοιοεπαγγελματικών (εθνικών και τοπικών) συλλογικών ρυθμίσεων της χώρας, προσβάσιμο από την ιστοσελίδα του Ο.ΜΕ.Δ..
- (δ) Ηλεκτρονικό αρχείο των συλλογικών ρυθμίσεων (εθνικών γενικών, κλαδικών, ομοιοεπαγγελματικών και επιχειρησιακών) της χώρας της περιόδου 1996 – 2011.

- (ε) Ηλεκτρονικό αρχείο όλων των συλλογικών ρυθμίσεων (εθνικών γενικών, κλαδικών, ομοιοεπαγγελματικών και επιχειρησιακών) της χώρας, για τα έτη 2012 - 2013 - 2014 - 2015 και 2016, με πλήρη καταγραφή και ανάλυση των οικονομικών και θεσμικών όρων εκάστης ρύθμισης.
- (στ) Ηλεκτρονικό αρχείο που περιλαμβάνει τους πίνακες αποδοχών των εθνικών γενικών, κλαδικών (εθνικών και τοπικών) και ομοιοεπαγγελματικών (εθνικών και τοπικών) συλλογικών ρυθμίσεων της χώρας, προσβάσιμο από την ιστοσελίδα του Ο.ΜΕ.Δ.
- (ζ) Βάση Δεδομένων για την υποστήριξη των διαδικασιών Μεσολάβησης και Διαιτησίας (υπό διαμόρφωση).

Οι βάσεις αυτές ενημερώνονται συνεχώς μέχρι σήμερα, με την ενημέρωσή τους να αποτελεί μεγάλο μέρος των εργασιών τεκμηρίωσης του Ο.ΜΕ.Δ., επειδή απαιτεί μελέτη και προσεκτική ανεύρεση και, σε μεγάλο μέρος, τον χαρακτηρισμό των στοιχείων που καταχωρούνται.

- **Οι ηλεκτρονικές βάσεις που αφορούν στις συλλογικές ρυθμίσεις (σ.σ.ε./δ.α.)**

Η κατηγοριοποίηση, η καταγραφή και η αρχειοθέτηση των συλλογικών ρυθμίσεων της χώρας

Από το έτος 2000 κατηγοριοποιούνται και καταχωρούνται σε αρχείο τα κείμενα του συνόλου των συλλογικών ρυθμίσεων, εθνικών γενικών, κλαδικών και ομοιοεπαγγελματικών (σε εθνικό και τοπικό επίπεδο), ήτοι των σ.σ.ε., που καταρτίστηκαν είτε με απευθείας διαπραγματεύσεις είτε μετά από προσφυγή στον Ο.ΜΕ.Δ., και των διαιτητικών αποφάσεων. Το μεγαλύτερο μέρος των παραπάνω συλλογικών ρυθμίσεων συνοδεύεται από πίνακες των αποδοχών που προβλέπει η οικεία συλλογική ρύθμιση. Μέσω του αρχείου αυτού μπορεί να ανευρεθεί αμέσως η συλλογική ρύθμιση, που αφορά συγκεκριμένο κλάδο της οικονομίας ή επάγγελμα εργαζομένων, με χρονολογική καταχώρηση από το έτος 2000 και έπειτα.

Η κωδικοποίηση των όρων των συλλογικών ρυθμίσεων της χώρας

Στον Ο.ΜΕ.Δ. τηρείται ηλεκτρονικό αρχείο που περιλαμβάνει την κωδικοποίηση των όρων των εθνικών γενικών, κλαδικών (εθνικών και τοπικών) και ομοιοεπαγγελματικών (εθνικών και τοπικών) συλλογικών ρυθμίσεων όλης της χώρας.

Η επικαιροποίηση του εργαλείου αυτού για τα τελευταία έτη 2011 – 2016 καθίσταται δυσχερής, λόγω της εξαιρετικής συρρίκνωσης του πεδίου

εφαρμογής του, ήτοι του μικρού αριθμού ύπαρξης κλαδικών και ομοιοεπαγγελματικών συλλογικών ρυθμίσεων. Η κωδικοποίηση ξεκίνησε το έτος 1993 και καλύπτει σχεδόν το σύνολο των συλλογικών ρυθμίσεων της χώρας από το έτος 1975, σε κλαδικό και ομοιοεπαγγελματικό επίπεδο. Δεν είναι θεσμοθετημένη και γι' αυτό δεν έχει δεσμευτικό χαρακτήρα, αποτελεί, όμως, ένα μοναδικό για τα ελληνικά δεδομένα εργαλείο συγκριτικής πληροφόρησης και γι' αυτό αποφασίστηκε από το Δ.Σ. του Ο.ΜΕ.Δ. η συνεχής ενημέρωση των κωδικοποιημένων κειμένων, με τις τροποποιήσεις που επέρχονται κατ' έτος. Συγχρόνως, αποτελεί ένα ολοκληρωμένο εργαλείο έρευνας και συγκριτικής αξιολόγησης των συλλογικών ρυθμίσεων και πρωτογενές υλικό για περαιτέρω έρευνες και μελέτες. Το ηλεκτρονικό αρχείο είναι προσβάσιμο από την ιστοσελίδα του Ο.ΜΕ.Δ. και κάθε φορά αναρτάται η πιο πρόσφατη κωδικοποίηση για κάθε συλλογική ρύθμιση με επισυναπτόμενους, στη συντριπτική πλειοψηφία των συλλογικών ρυθμίσεων, πίνακες αποδοχών του έτους κωδικοποίησης.

Το Δεκέμβριο του 2016 ολοκληρώθηκε η επικαιροποίηση του έργου της κωδικοποίησης, η οποία συμπεριέλαβε και τις συλλογικές ρυθμίσεις έτους 2016. Το έργο αναρτάται στην ιστοσελίδα του Ο.ΜΕ.Δ.. Μέχρι σήμερα το σύνολο των κωδικοποιημένων κειμένων ανέρχεται σε 193.

Η κωδικοποίηση έχει, επίσης, εκδοθεί σε έντυπη μορφή σε έξι εκδόσεις (1995, 1996, 1998, 2001, 2005, 2006) και σε ηλεκτρονική μορφή οπτικού δίσκου (CD-ROM) σε δύο εκδόσεις: 2005, 2007. Και με τις δύο μορφές είχε διανεμηθεί δωρεάν στους κοινωνικούς εταίρους, τους Μεσολαβητές και Διαιτητές, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του Ο.ΜΕ.Δ., καθώς και σε κάθε ενδιαφερόμενο (εργαζόμενους, επιχειρήσεις, λογιστές κ.λπ.).

- **Η καταγραφή και η αποδελτίωση των συλλογικών ρυθμίσεων (σ.σ.ε. / δ.α.) της χώρας και του περιεχομένου τους**

Το έτος 2009 ξεκίνησε η δημιουργία ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων, στην οποία καταχωρούνται το κείμενο και ποικίλα στοιχεία, που αφορούν το σύνολο των κλαδικών (εθνικών και τοπικών), ομοιοεπαγγελματικών (εθνικών και τοπικών) και επιχειρησιακών συλλογικών ρυθμίσεων της χώρας από το έτος 1992.

Μέχρι σήμερα έχουν καταχωρηθεί στοιχεία που αφορούν συνολικά 5.660 συλλογικές ρυθμίσεις, των ετών 1996 – 2011.

Η βάση είναι ιδιαίτερα σημαντική, ενόψει των στοιχείων που περιέχει, και η διαμόρφωσή της σκοπεύει στη δημιουργία αρχείου των επιμέρους στοιχείων κάθε συλλογικής ρύθμισης και του περιεχομένου της.

Η εγγραφή κάθε συλλογικής ρύθμισης περιέχει αναλυτικά τα στοιχεία της ταυτότητας της συλλογικής ρύθμισης, πληροφορίες σχετικά με το χρονικό και τοπικό πεδίο εφαρμογής της, τον κλάδο της οικονομίας στον οποίο εντάσσεται, τα επαγγέλματα ή τις ειδικότητες των εργαζομένων στους οποίους αφορά, τους βασικούς θεσμικούς και οικονομικούς όρους που περιέχει, τα στοιχεία κατάθεσης της ρύθμισης στην αρμόδια υπηρεσία και το πλήρες κείμενο της ρύθμισης με απεικόνιση (scanning) του πρωτοτύπου καθώς και τους αντίστοιχους πίνακες αποδοχών, εφόσον υπάρχουν. Είναι υπό μελέτη η καταγραφή και άλλων στοιχείων.

Η κατάταξη των καταχωρημένων συλλογικών ρυθμίσεων σε κλάδους οικονομικής δραστηριότητας γίνεται με βάση τη στατιστική ταξινόμηση των κλάδων (ΣΤΑΚΟΔ - Στατιστική Ταξινόμηση Οικονομικών Δραστηριοτήτων) από την Ελληνική Στατιστική Αρχή. Αντίθετα, η καταγραφή των επαγγελμάτων και των ειδικοτήτων των εργαζομένων γίνεται όπως αυτά προσδιορίζονται στην οικεία συλλογική ρύθμιση, ενώ σχεδιάζεται να ακολουθήσει η ταξινόμηση και αυτών, σύμφωνα με το πρότυπο της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΣΤΕΠ - Στατιστική Ταξινόμηση Επαγγελμάτων).

Η χρησιμότητα του αρχείου είναι πολλαπλή και σημαντική. Παρέχει τη δυνατότητα ευχερούς και αξιόπιστου εντοπισμού των στοιχείων που περιέχει η συλλογική ρύθμιση, τα οποία τη χαρακτηρίζουν και την κατηγοριοποιούν με βάση τη χρήση πολλαπλών κριτηρίων. Περαιτέρω, και με την αξιοποίηση των στοιχείων αυτών καθίσταται ευχερής και ασφαλής η υποστήριξη και τεκμηρίωση των συλλογικών διαπραγματεύσεων, ιδίως σε επίπεδο κλάδου και επαγγέλματος. Τέλος, παρέχεται πλούσιο υλικό για τη διενέργεια ερευνών και μελετών σε ποικίλα θέματα, όπως η διαμόρφωση των εργασιακών σχέσεων, η εξέλιξη των οικονομικών μεγεθών σε σχέση με την εργασία κ.λπ.

Η καταγραφή και η αποδελτίωση των συλλογικών συμβάσεων εργασίας (σ.σ.ε.) σε επίπεδο χώρας και του περιεχομένου τους, έτους 2016

Το έτος 2016, συνεχίστηκε η καταγραφή και αποδελτίωση όλων των συλλογικών ρυθμίσεων που αφορούν το έτος αυτό, όπου αποτυπώνονται οι αλλαγές που επέφεραν στις εργασιακές σχέσεις και τις συλλογικές διαπραγματεύσεις οι νομοθετικές ρυθμίσεις (Ν.4024/2011, 4046/2012 & υπ' αριθμ. 6/28.2.2012 Π.Υ.Σ. και του Ν.4303/2014).

Ειδικότερα για το έτος 2016, έχουν καταγραφεί αναλυτικά 348 συλλογικές ρυθμίσεις ήτοι: 318 επιχειρησιακές, 10 εθνικές, κλαδικές και ομοιοεπαγγελματικές, 6 τοπικές ομοιοεπαγγελματικές και 14 Διαιτητικές Αποφάσεις, με πηγή αναφοράς την ιστοσελίδα του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλειας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Η λεπτομερής καταγραφή αφορά ένα μεγάλο αριθμό παραμέτρων, όπως τα ονόματα των επιχειρήσεων, την ημερομηνία υπογραφής, έναρξης και λήξης της συλλογικής ρύθμισης, τον κλάδο οικονομικής δραστηριότητας, καθώς και εκτενή ανάλυση του κειμένου (αποδοχές, επιδόματα, θεσμικοί όροι κ.λπ.). Σε περίπτωση όπου η ρύθμιση υπήρχε και σε προηγούμενο έτος, γίνεται σύγκριση - όπου είναι δυνατόν - και σημειώνονται οι διαφορές. Η ανωτέρω επεξεργασία καλύπτει το σύνολο των συλλογικών ρυθμίσεων έτους 2016, σε επίπεδο χώρας. Τέλος, η καταγραφή ολοκληρώνεται με την επεξεργασία των δεδομένων και την παραγωγή χρήσιμων στατιστικών στοιχείων αποτυπωμένων σε ειδικά διαμορφωμένους πίνακες, ώστε να είναι δυνατή η εξαγωγή συμπερασμάτων μέσω του κατάλληλου συνδυασμού των στοιχείων αυτών.

Πίνακες αποδοχών: Παρακολούθηση, καταγραφή, κατηγοριοποίηση των αποδοχών, που θεσπίζονται στις συλλογικές ρυθμίσεις (σ.σ.ε. & δ.α.) και δημιουργία πινάκων μισθολογικών ρυθμίσεων

Το μεγαλύτερο μέρος των εθνικών γενικών, κλαδικών (εθνικών και τοπικών) και ομοιοεπαγγελματικών (εθνικών και τοπικών) συλλογικών ρυθμίσεων, στις οποίες έγινε αναφορά παραπάνω (1.1.), και των κωδικοποιημένων εθνικών γενικών, κλαδικών (εθνικών και τοπικών) και ομοιοεπαγγελματικών (εθνικών και τοπικών) συλλογικών ρυθμίσεων, στις οποίες, επίσης, έγινε αναφορά παραπάνω (1.2.), συνοδεύεται από πίνακα των αποδοχών, που θεσπίζονται με καθεμία από τις συλλογικές αυτές ρυθμίσεις.

Από το έτος 1997 ο Ο.ΜΕ.Δ. παρακολουθεί, καταγράφει και κατηγοριοποιεί τις αποδοχές (βασικός μισθός, επιδόματα), που θεσπίζονται στις συλλογικές ρυθμίσεις της χώρας, χωριστά για κάθε είδος ρύθμισης, και διαμορφώνει πίνακα για κάθε ρύθμιση, ο οποίος και τη συνοδεύει.

Στόχος είναι κάθε συλλογική ρύθμιση να συνοδεύεται από τους αντίστοιχους μισθολογικούς πίνακες. Στους πίνακες καταχωρούνται ο βασικός μισθός και επιδόματα, όπως: επίδομα γάμου, τέκνων, ξένης γλώσσας, λαθών κ.λπ. Με βάση αυτά τα κονδύλια υπολογίζονται και καταγράφονται, με διαμόρφωση χωριστών στηλών, οι μηνιαίες ή, κατά περίπτωση, οι ημερήσιες αποδοχές των εργαζομένων με κλιμάκωση που συναρτάται με την προϋπηρεσία (κλιμάκωση ανά 3ετία), την οικογενειακή κατάσταση (άγαμοι,

έγγαμοι, με ένα ή περισσότερα τέκνα) και τις αυξήσεις που θεσπίζει η συλλογική ρύθμιση. Ήδη, έχουν υποστεί επεξεργασία τα στοιχεία πλήθους συλλογικών ρυθμίσεων και σήμερα καλύπτονται συνολικά 157 συλλογικές ρυθμίσεις. Ειδικότερα: 73 κλαδικές εθνικές, 9 κλαδικές τοπικές, 55 ομοιοεπαγγελματικές εθνικές, 11 ομοιοεπαγγελματικές τοπικές, 8 Κοινές Υπουργικές αποφάσεις και η Ε.Γ.Σ.Σ.Ε.. Κατά το έτος 2016, λόγω της συνεχιζόμενης συρρίκνωσης του αριθμού των κλαδικών και ομοιοεπαγγελματικών σ.σ.ε. που καταρτίστηκαν, η επικαιροποίηση των πινάκων αποδοχών αφορά ένα πολύ μικρό αριθμό.

Η χρησιμότητα των πινάκων είναι πολλαπλή. Στο στάδιο των απευθείας διαπραγματεύσεων τα μέρη έχουν τη δυνατότητα να πληροφορηθούν ευχερώς και αξιόπιστα την διαμόρφωση των αποδοχών τους μέχρι τότε. Στο στάδιο της μεσολάβησης και της διαιτησίας, το πρόγραμμα παρέχει στα μέρη, που προσέρχονται στον Ο.ΜΕ.Δ., την δυνατότητα να απεικονίζουν τις οικονομικές τους διεκδικήσεις σε εύχρηστους αριθμητικούς πίνακες, ώστε να αποκτήσουν μια ρεαλιστική εκτίμηση των μεγεθών που προτείνουν και αποτελούν περιεχόμενο των διαπραγματεύσεων. Με την κατάρτιση της σ.σ.ε./δ.α. τους παρέχεται η δυνατότητα να “μεταφράζουν”, σε συνεργασία με τον Μεσολαβητή ή τον Διαιτητή, τα οικονομικά δεδομένα της συλλογικής τους ρύθμισης σε εύχρηστους αριθμητικούς πίνακες αποδοχών και να έχουν την πλήρη απεικόνιση της σ.σ.ε. και της δ.α., που τους αφορά. Τέλος, το πρόγραμμα παρέχει τη δυνατότητα, τόσο στους ενδιαφερόμενους όσο και σε κάθε τρίτο, να παρακολουθούν την εξέλιξη των αποδοχών σε κάθε πεδίο συλλογικής ρύθμισης, κλάδο – επάγγελμα – επιχείρηση/εκμετάλλευση.

Οι πίνακες έχουν περιληφθεί σε όλες τις εκδόσεις των κωδικοποιημένων συλλογικών ρυθμίσεων, καθώς και σε οπτικό δίσκο (CD-ROM) και βρίσκονται αναρτημένοι στην ιστοσελίδα του Ο.ΜΕ.Δ., συνοδεύοντας την αντίστοιχη συλλογική ρύθμιση, ώστε να βρίσκονται στη διάθεση κάθε ενδιαφερόμενου, που επιθυμεί να ενημερωθεί και να τους χρησιμοποιήσει.

V. Η ιστοσελίδα του Ο.ΜΕ.Δ.

Από το έτος 2000 λειτουργεί στο διαδίκτυο ιστοσελίδα του Ο.ΜΕ.Δ. (www.omed.gr), με συνεχώς αυξανόμενη επισκεψιμότητα. Η νέα ιστοσελίδα του Οργανισμού, που σχεδιάστηκε και ολοκληρώθηκε το έτος 2015, περιλαμβάνει τις συλλογικές συμβάσεις σε εθνικό και τοπικό επίπεδο, κλαδικές και ομοιοεπαγγελματικές, που έχουν μέχρι στιγμής υπογραφεί, καθώς και τις αντίστοιχες Διαιτητικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί από το έτος 2000

έως και σήμερα. Στο πλαίσιο του εμπλουτισμού της ιστοσελίδας με όσο το δυνατόν περισσότερες πληροφορίες διαθέσιμες για τους ενδιαφερόμενους, επιχειρείται η ανάρτηση των συλλογικών ρυθμίσεων παρελθόντων, πριν το έτος 2000, ετών. Ήδη έχουν αναρτηθεί οι συλλογικές ρυθμίσεις (κλαδικές, ομοιοεπαγγελματικές και τοπικές) ετών 1998 και 1999, με στόχο την ανάρτηση όλων των συλλογικών ρυθμίσεων μέχρι το έτος 1992, έτος έναρξης λειτουργίας του Ο.ΜΕ.Δ. Οι ρυθμίσεις συνοδεύονται και από τους αντίστοιχους πίνακες αποδοχών, σε όσες ρυθμίσεις περιλαμβάνονται, άλλως ο σχετικός πίνακας αποδοχών δημιουργείται με βάση τα στοιχεία της εκάστοτε ρύθμισης από το Τμήμα Τεκμηρίωσης του Ο.ΜΕ.Δ.. Πρόσθετη σημαντική πληροφορία για τους χρήστες, αποτελεί η καταγραφή σε κάθε συλλογική ρύθμιση, των συμβαλλομένων μερών. Μέχρι στιγμής έχουν καταγραφεί τα συμβαλλόμενα μέρη στην πλειοψηφία των συλλογικών ρυθμίσεων όλων των ετών, από την πλέον πρόσφατη ρύθμιση έως την παλαιότερη με προοπτική να εμπλουτισθεί με την παράμετρο αυτή το σύνολο των ρυθμίσεων που έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα μέχρι σήμερα. Σημαντική καινοτομία αποτελεί επίσης η ανάπτυξη εργαλείου υπολογισμού μισθών παραμετροποιήσιμου ανά συλλογική ρύθμιση. Η προσθήκη των κωδικοποιημένων ρυθμίσεων σε αυτό το σημείο της ιστοσελίδας επιτρέπει στον χρήστη να έχει μία συνολική εικόνα για την κάθε μία συλλογική ρύθμιση, τόσο από άποψη κειμένων σε βάθος χρόνου (από το έτος 2010), όσο και από το κωδικοποιημένο κείμενο και τα αριθμητικά (μισθολογικά) δεδομένα της τρέχουσας συλλογικής ρύθμισης, καθώς και των πινάκων αποδοχών όλων των προγενέστερων ετών.

Καινοτομία της ιστοσελίδας αποτελεί ο εμπλουτισμός της με τις επιχειρησιακές συλλογικές συμβάσεις. Εκτός από ρυθμίσεις του έτους 2016, παρουσιάζονται όλες οι επιχειρησιακές συλλογικές συμβάσεις που έχουν κατατεθεί στο Υπουργείο Εργασίας από το έτος 2009 και εφεξής καλύπτοντας τις ρυθμίσεις 1.507 επιχειρήσεων. Στόχος του εγχειρήματος είναι η σταδιακή ανάρτηση όλων των επιχειρησιακών συμβάσεων από το έτος 2000.

Κύριο μέλημα του ανασχεδιασμού της υφιστάμενης ιστοσελίδας του Οργανισμού Μεσολάβησης και Διαιτησίας (Ο.ΜΕ.Δ.), ήταν η αντικατάστασή της από μία σύγχρονη δικτυακή πύλη, προκειμένου να προβληθεί περισσότερο το έργο του Οργανισμού και να διευκολυνθεί η προσβασιμότητα και η χρήση των απαιτούμενων πληροφοριών και υπηρεσιών που προσφέρει από τους ωφελούμενους φορείς, με σκοπό την επίτευξη της αποστολής του Οργανισμού, δηλαδή της υποστήριξης των ελεύθερων συλλογικών διαπραγματεύσεων με την παροχή υπηρεσιών Μεσολάβησης και Διαιτησίας προς τις εργατικές και εργοδοτικές οργανώσεις και τους μεμονωμένους εργοδότες.

Το περιεχόμενο της νέας ιστοσελίδας είναι δυναμικό, επικαιροποιείται καθημερινά και παρέχει έγκαιρη πληροφόρηση στο χρήστη. Για το λόγο αυτό, προβάλλεται με τρόπο φιλικό προς το χρήστη ώστε να δοθεί έμφαση στην εύκολη πρόσβαση στην πληροφορία. Ο σχεδιασμός της νέας ιστοσελίδας έγινε με τέτοιο τρόπο ώστε να επιτυγχάνεται ένα μοντέρνο αισθητικό αποτέλεσμα.

Η γραφιστική εικόνα της ιστοσελίδας στηρίζεται στις τάσεις της σύγχρονης σχεδίασης ιστοσελίδων, με έμφαση στις πρακτικές σχεδιασμού δικτυακών τόπων που λειτουργούν ως κόμβοι υποστήριξης συνεργατικής επικοινωνίας. Η νέα ιστοσελίδα είναι σχεδιασμένη ώστε να προσαρμόζεται σε όλες τις οθόνες των χρηστών (κινητά τηλέφωνα, tablets, οθόνες υπολογιστών).

Το νέο σύστημα παρέχει τη δυνατότητα εύκολης και κατανοητής πλοήγησης στον επισκέπτη με χρήση καταλόγων (indexes) και ετικετών (tags). Παράλληλα το σύστημα παρέχει τη δυνατότητα αναζήτησης στα περιεχόμενα της ιστοσελίδας με full text search ή σύνθετης αναζήτησης με κριτήρια (τύποι δεδομένων, ετικέτες, κατηγορίες, κ.λπ.). Το σύστημα έχει τη δυνατότητα ανταλλαγής περιεχομένου με τρίτα συστήματα, όπως διαδικτυακές πύλες, ιστοχώρους κ.λπ.. Παρέχεται η δυνατότητα δημιουργίας και αποστολής σύνθετων ψηφιακών εκδόσεων περιεχομένου της ιστοσελίδας (e-newsletter) προς επιλεγμένες κατηγορίες χρηστών, που το επιθυμούν, με μορφή μαζικού ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Το προσφερόμενο υποσύστημα περιλαμβάνει κατάλληλα εργαλεία για εγγραφή και διαγραφή χρηστών και τηρεί αρχές αποφυγής spamming (εξαπάτησης).

Η επισκεψιμότητα της ιστοσελίδας κατά το έτος 2016 ανήλθε στις 57.545 περιόδους σύνδεσης, που αντιστοιχούν σε 249.686 προβολές σελίδων από 38.068 μοναδικούς χρήστες. Η επισκεψιμότητά της εντείνεται κατά τη διάρκεια των ημερών της εργάσιμης εβδομάδας, με μέσο όρο πάνω από 250 μοναδικές επισκέψεις την ημέρα, και μειώνεται σε κάτω από 100 κατά μέσο όρο επισκέπτες κατά τη διάρκεια του Σαββατοκύριακου. Γεωγραφικά, ο μεγαλύτερος όγκος επισκέψεων γίνεται από την περιοχή της Αττικής με περίπου 25.445 περιόδους σύνδεσης και ακολουθεί η περιοχή Θεσσαλονίκης με 12.868 περιόδους σύνδεσης. Από τεχνολογικής άποψης ο κύριος όγκος των επισκέψεων έγινε από ηλεκτρονικούς υπολογιστές, ενώ 7.344 συνδέσεις από συσκευές κινητής τηλεφωνίας. Η πρόσβαση στην ιστοσελίδα γίνεται κυρίως από αναζήτηση στο διαδίκτυο (11.639.518 περίοδοι σύνδεσης) και ακολουθεί η απευθείας πρόσβαση (12.135 περίοδοι σύνδεσης).

VI. Η Βιβλιοθήκη του Ο.ΜΕ.Δ.: βιβλιογραφική και αρθρογραφική υποστήριξη.

Ο Ο.ΜΕ.Δ. διατηρεί Βιβλιοθήκη που ξεκίνησε τη λειτουργία της τον Μάιο του έτους 2000. Σκοπός της δημιουργίας της είναι η παροχή εξειδικευμένων πληροφοριών προς τους Μεσολαβητές και Διαιτητές του Ο.ΜΕ.Δ., το Διοικητικό του Συμβούλιο, την Υπηρεσία και ευρύτερα στους κοινωνικούς εταίρους αλλά και σε φοιτητές, εργαζόμενους, επιχειρήσεις κ.λπ.

Σήμερα, η Βιβλιοθήκη του Ο.ΜΕ.Δ. αριθμεί περί τους 3.500 χιλιάδες τίτλους βιβλίων, 120 περιοδικά, ελληνικά και ξενόγλωσσα, συλλογή από οπτικούς δίσκους κ.α.

Ειδικότερα, το βιβλιακό υλικό αναπτύσσεται σε θέματα εργατικού δικαίου, εργασιακών σχέσεων και ευρύτερα θέματα που αφορούν στην εργασία, όπως την ανεργία, απασχόληση, νέες τεχνολογίες, συνδικαλισμό, επαγγελματική κατάρτιση, ισότητα κ.α.

Η συλλογή περιοδικών καλύπτει σχεδόν εξ' ολοκλήρου την ελληνική παραγωγή και αντιπροσωπευτικούς τίτλους από την ευρωπαϊκή και παγκόσμια παραγωγή. Επιπλέον διατίθενται εκδόσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Ιδρυμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πρακτικά συνεδρίων και διεθνών συναντήσεων κ.λπ. Ο κατάλογος της Βιβλιοθήκης είναι προσβάσιμος από την ιστοσελίδα του Ο.ΜΕ.Δ..

Η Βιβλιοθήκη μετέχει στο εθνικό δίκτυο ακαδημαϊκών και ειδικών βιβλιοθηκών και είναι συνδεδεμένη με βάσεις δεδομένων. Επιπρόσθετα, η Βιβλιοθήκη παρακολουθεί στο διαδίκτυο τη ροή των πληροφοριών που σχετίζονται με τα θέματα που άπτονται της συλλογής της.

Επίσης, στη Βιβλιοθήκη υπάρχει σε έγχαρτο αρχείο το σύνολο των συλλογικών ρυθμίσεων (σ.σ.ε. ή δ.α.) της χώρας από το έτος 1992 και εφεξής. Από το συγκεκριμένο υλικό παράγονται τα διάφορα πληροφοριακά εργαλεία.

Η Βιβλιοθήκη έχει το ρόλο του διαχειριστή της πληροφορίας που διακινείται εντός του Ο.ΜΕ.Δ., συμμετέχοντας στη διαχείριση του περιεχομένου της ιστοσελίδας του, στον εμπλουτισμό της με όλες τις συλλογικές ρυθμίσεις που υπογράφονται στη χώρα, στην ανάπτυξη του εργαλείου του «θησαυρού» όρων των συλλογικών ρυθμίσεων, στη σύνταξη μελετών Μεσολαβητών και Διαιτητών του Ο.ΜΕ.Δ.. Ο κυριότερος σκοπός της όμως είναι η παροχή πληροφοριών για την υποβοήθηση των συλλογικών διαπραγματεύσεων και του ρόλου των Μεσολαβητών και των Διαιτητών. Αναπτύσσει, έτσι, υπηρεσίες για πληροφόρηση σε θέματα που θα ζητηθούν,

στη διάδοση πληροφοριών, στην υποστήριξη έρευνας και τεκμηρίωσης επί διαφόρων θεμάτων κ.λπ.

VII. Υποχρέωση παροχής στοιχείων από τις δημόσιες αρχές

Σύμφωνα με το τρίτο εδάφιο του άρθρου 4 του Ν. 1876/1990, όπως ισχύει, «Οι δημόσιες αρχές έχουν την υποχρέωση να παρέχουν τις αναγκαίες πληροφορίες που αφορούν τις εξελίξεις της Εθνικής Οικονομίας, καθώς και στοιχεία για τους τομείς απασχόλησης, τιμών και μισθών». Παρά τη ρητή πρόβλεψη του νόμου για υποχρεωτική χορήγηση από τις δημόσιες υπηρεσίες των αιτούμενων από τον Ο.ΜΕ.Δ. στοιχείων για την υποστήριξη του έργου των Μεσολαβητών και των Διαιτητών, κρίθηκε σκόπιμη η αποστολή επιμέρους επίσημων επιστολών του Ο.ΜΕ.Δ. προς τους αρμόδιους δημόσιους φορείς για τη διασφάλιση της συνεργασίας τους με τον Οργανισμό στο πλαίσιο της ανωτέρω υποχρέωσής τους.

Πέραν της κρίσιμης συνεργασίας με το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης σε ό,τι αφορά τα δεδομένα εργασίας και κοινωνικής ασφάλισης που τηρούνται στις βάσεις του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας και του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΡΓΑΝΗ, ΟΠΣ-ΙΚΑ), καθώς και τη συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Εμπορίου για τα δεδομένα του Γενικού Εμπορικού Μητρώου, επιδιώχθηκε κατά το 2016 η συνεργασία με την Ελληνική Στατιστική Αρχή και τη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων.

Οι ενέργειες αυτές από την πλευρά του Ο.ΜΕ.Δ. θα συνεχισθούν προκειμένου να λειτουργεί αποτελεσματικά στην πράξη η μόνιμη συνεργασία μεταξύ των υπηρεσιών του Ο.ΜΕ.Δ. και των αρμόδιων δημοσίων υπηρεσιών, με σκοπό την απρόσκοπτη διάθεση και ροή των στατιστικών στοιχείων, που είναι απαραίτητα για την παροχή των υπηρεσιών Μεσολάβησης και Διαιτησίας του Οργανισμού.

VIII. Διεθνείς συνεργασίες του Ο.ΜΕ.Δ.

Στο πλαίσιο του προγράμματος "Υποστήριξη της μετάβασης από την άτυπη στην επίσημη οικονομία και την αντιμετώπιση της αδήλωτης εργασίας στην Ελλάδα" που εκπονεί η Διεθνής Οργάνωση Εργασίας (ILO) με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σε στενή συνεργασία με την ελληνική κυβέρνηση και τους εθνικούς κοινωνικούς εταίρους, ο Ο.ΜΕ.Δ.

κλήθηκε το 2016 να συμμετάσχει στη διαδικασία εκπόνησης της Διαγνωστικής Έκθεσης για την Αδήλωτη Εργασία στην Ελλάδα.

Στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής, ο Πρόεδρος του Ο.ΜΕ.Δ. κ. Άγγελος Ζησιμόπουλος, συνάντησε στα γραφεία του Ο.ΜΕ.Δ. την υψηλού επιπέδου ομάδα εμπειρογνομόνων, που συνέταξαν αυτήν τη Διαγνωστική Έκθεση με επικεφαλής τον Καθηγητή κ. Colin Williams του Πανεπιστημίου του Sheffield.

Στο πλαίσιο αυτής της συνάντησης αναπτύχθηκαν οι θέσεις και απόψεις του Ο.ΜΕ.Δ., γύρω από το ακανθώδες ζήτημα της **αδήλωτης εργασίας**, και προτάθηκαν λύσεις για την αντιμετώπισή του. Αναπτύχθηκε, επίσης, το πλαίσιο λειτουργίας του Οργανισμού, καθώς και το ζήτημα της συμβολής των συλλογικών διαπραγματεύσεων και των συλλογικών συμβάσεων στην καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας και της άτυπης οικονομίας.

Η Διαγνωστική αυτή Έκθεση εγκρίθηκε από την ελληνική κυβέρνηση και τους εθνικούς κοινωνικούς εταίρους, σε υψηλού επιπέδου τριμερή συνάντηση επικύρωσης, που έλαβε χώρα στις 6 Ιουλίου 2016. Η Έκθεση παρέχει ένα σύνολο συστάσεων πολιτικής που αντικατοπτρίζουν το όραμα της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (Δ.Ο.Ε.) για μια ισορροπημένη προσέγγιση, που συνδυάζει κίνητρα με μέτρα συμμόρφωσης, όπως προβλέπεται στη Σύσταση της Δ.Ο.Ε. αρ. 204 για τη μετάβαση από την άτυπη στην επίσημη οικονομία, που υιοθετήθηκε στη Διεθνή Διάσκεψη Εργασίας τον Ιούνιο του έτους 2015.

Γ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ 2016

Ο Οργανισμός, σύμφωνα με τις ιδρυτικές του διατάξεις, παρέχει κυρίως τις υπηρεσίες Μεσολάβησης και Διαιτησίας αλλά και όλες τις άλλες, όπως επιμορφωτικές, εκδοτικές, ενημερωτικές, εντελώς δωρεάν, εφαρμόζοντας την αρχή της ανταποδοτικότητας προς τους κοινωνικούς εταίρους, από τις εισφορές των οποίων προέρχεται η χρηματοδότησή του, σύμφωνα με την αρχική διάταξη του άρθρου 18 § 1α του ν. 1876/1990. Πλην όμως, η χρηματοδότηση αυτή στην πορεία των ετών και ιδίως κατά την τελευταία πενταετία, έχει μειωθεί, με νομοθετικές τροποποιήσεις, με συνέπεια ο Οργανισμός να αντιμετωπίζει διαχειριστικές δυσκολίες.

Κατά την οικονομική χρήση του έτους 2016 (1/1-31/12/2016), η εικόνα της διαχείρισης των οικονομικών του Οργανισμού, ως προς τη σχέση εσόδων-εξόδων, παρέμεινε ταυτόσημη με τις παρελθούσες οικονομικές χρήσεις, των ετών 2011-2015.

Το κυριότερο χαρακτηριστικό της παραπάνω εξαετίας, υπήρξε η ανεπαρκής χρηματοδότηση του Οργανισμού, είτε από τον υπόχρεο Οργανισμό Εργατικής Εστίας (Ο.Ε.Ε.), σύμφωνα με τις προϊσχύσασες διατάξεις προ της κατάργησής του, είτε από τον σημερινό υπόχρεο προς τούτο, τον Λογαριασμό Κοινωνικής Πολιτικής, που τηρείται στον Ο.Α.Ε.Δ..

Βεβαίως, παρά τις ανωτέρω οικονομικές δυσχέρειές του, ο Οργανισμός με τη συμβολή των αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου και τις προσπάθειες της Υπηρεσίας, εξακολουθεί να παρέχει όλες τις προαναφερθείσες υπηρεσίες του σε ικανοποιητικό επίπεδο.

Οι όποιες περικοπές και μειώσεις που επεβλήθησαν, εν όψει και της δυσχερούς οικονομικής συγκυρίας, πραγματοποιήθηκαν κυρίως σε ελαστικές δαπάνες και στον περιορισμό της έκτασης των εκπαιδευτικών του δραστηριοτήτων, κυρίως στην περιφέρεια.

Βεβαίως, στη μείωση των δαπανών του συνέτεινε και η μείωση του αριθμού των υποθέσεων Μεσολάβησης και Διαιτησίας, που κατατέθηκαν στον Οργανισμό από τους κοινωνικούς εταίρους, λόγω των τροποποιήσεων του νομοθετικού πλαισίου του ιδρυτικού νόμου 1876/1990.

Όλα τα ανωτέρω επιβεβαιώνονται και από τα αποτελέσματα του Ισολογισμού της παρελθούσης οικονομικής χρήσης, τα οποία αποδεικνύουν τη μείωση εν γένει του κόστους λειτουργίας του, εξαντλώντας κάθε δυνατότητα στην προσπάθεια να μην υποβαθμιστούν η ποιότητα και η αποτελεσματικότητα των παρεχομένων υπηρεσιών του.

Τέλος, εκφράζεται η προσδοκία ότι η εικόνα της χρηματοδότησης του Οργανισμού, σύμφωνα και με την τελευταία νομοθετική ρύθμιση (Ν. 4430/30.10.2016) θα βελτιωθεί περαιτέρω, ώστε ο Οργανισμός να μπορεί να καλύπτει τις πραγματικές ανάγκες του, οι οποίες συνδέονται με τις ανάγκες των μερών που προσφεύγουν στις υπηρεσίες του.

* * * * *

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Πίνακες και διαγράμματα

σχετικά με τις υποθέσεις που χειρίστηκε ο Ο.ΜΕ.Δ.

κατά τα έτη 1992 - 2016

Στους Πίνακες και τα Διαγράμματα που ακολουθούν, τα στοιχεία που παρατίθενται:

(α) Υπολογίστηκαν με βάση τις αιτήσεις που υποβλήθηκαν στον Ο.ΜΕ.Δ. κάθε έτος και ανεξάρτητα από το εάν η σ.σ.ε. καταρτίστηκε ή η δ.α. εκδόθηκε το ίδιο ή επόμενο έτος.

(β) Δεν συνυπολογίστηκαν οι αιτήσεις που τέθηκαν στο αρχείο πριν γίνει ανάδειξη Μεσολαβητή ή Διαιτητή.

Κατάλογος Πινάκων:

Πίνακας Ι

Υποθέσεις Ο.ΜΕ.Δ. Ν.1876/1990 και Ν.2224/1994 αρθρ. 2, 3 των ετών 1992-2016

Πίνακας ΙΙ

Υποθέσεις Ο.ΜΕ.Δ. Ν.1876/1990 των ετών 1992-2016: Κατανομή ανά είδος συλλογικής ρύθμισης

Πίνακας ΙΙΙ

Υποθέσεις Ο.ΜΕ.Δ. Ν.1876/1990 των ετών 1992-2016: Κατανομή ανά τομέα

Κατάλογος Διαγραμμάτων υποθέσεων των ετών 1992 - 2016:

Διάγραμμα Ι: Απεικόνιση υποθέσεων Ν.1876/1990, μεσολάβησης και διαιτησίας.

Διάγραμμα ΙΙ: Απεικόνιση υποθέσεων μεσολάβησης Ν.1876/1990 και σ.σ.ε. (στο στάδιο της μεσολάβησης).

Διάγραμμα ΙΙΙ: Απεικόνιση σ.σ.ε. που υπογράφηκαν με ή χωρίς υποβολή πρότασης από το Μεσολαβητή.

Διάγραμμα ΙV: Απεικόνιση υποθέσεων διαιτησίας α' και β' βαθμού, δ.α. και σ.σ.ε. (στο στάδιο της διαιτησίας).

Διάγραμμα V: Απεικόνιση υποθέσεων δημοσίου διαλόγου και της επιτυχούς κατάληξής τους.

Διάγραμμα VI: Απεικόνιση υποθέσεων προσωπικού ασφαλείας και της επιτυχούς κατάληξής τους.

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι

Στατιστικά στοιχεία για την παροχή υπηρεσιών Μεσολάβησης και Διαιτησίας κατά τα έτη 1992 - 2016

Γενικά Στοιχεία

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Σύνολο
A. Υποθέσεις με βάση το ν. 1876/90																										
α) Μεσολάβηση																										
Υποθέσεις Μεσολάβησης	87	109	110	102	115	121	133	123	146	105	133	116	147	147	137	106	169	127	133	41	19	10	19	17	51	2.523
Υπογραφείσες Σ.Σ.Ε.	32	52	57	47	46	52	62	50	87	50	56	49	60	69	56	46	71	39	62	11	8	2	5	5	14	1.088
Υποβολή προτάσεων Μεσολάβησης	45	58	44	54	68	70	93	91	78	59	76	73	82	69	72	63	85	91	80	25	1	5	10	9	16	1.417
Σ.Σ.Ε. που υπογράφηκαν μετά την υποβολή πρότασης Μεσολάβησης	6	19	14	12	17	21	30	22	29	15	17	21	17	32	16	21	22	20	28	3	1	2	0	3	0	388
Σ.Σ.Ε. που υπογράφηκαν χωρίς την υποβολή πρότασης Μεσολάβησης	26	33	43	35	29	31	32	28	58	35	39	28	43	37	40	25	49	19	34	8	7	0	5	1	14	699
Σε εξέλιξη																					2			2	16	20
β) Διαιτησία																										
Υποθέσεις Διαιτησίας	36	41	42	48	56	72	70	65	64	52	67	69	74	67	79	54	83	73	61	29	5	0	7	8	15	1.237
Υποθέσεις Διαιτησίας (Α' και Β' βαθμού μόνο για τα έτη 2014-2015)																						9	13	25		47
Διαιτητικές Αποφάσεις	32	31	39	39	51	62	60	58	54	47	59	63	60	59	67	45	63	63	57	25	5	0	7	6	9	1.061
Σ.Σ.Ε. κατά το στάδιο της Διαιτησίας	3	8	3	8	4	9	7	7	10	5	6	5	13	5	11	7	12	7	4	3		0	0	1	1	139
Σ.Σ.Ε. και Διαιτητική Απόφαση κατά το στάδιο της Διαιτησίας				1	1	1	2				1			2	1	1	1									11
Έκθεση διαιτητή																	7	3		1				1		12
Σε αναστολή	1	2					1			1	1	1	1		1											9
Σε εξέλιξη																									5	5
γ) Διαιτησία Β' βαθμού																										
Υποθέσεις Διαιτησίας																							2	5	10	17
Διαιτητικές Αποφάσεις																							2	5	7	14
Σε εξέλιξη																									3	3
Σύνολο υποθέσεων (ν. 1876/90 & Ν. 4303/2014)																										
3.777																										
B. Υποθέσεις με βάση το ν. 2224/94																										
α) Προσωπικό Ασφαλείας																										
Υποθέσεις Προσωπικού Ασφαλείας			13	18	15	8	20	10	9	9	7	8	5	8	10	7	10	5	1	3	3	9	3	2	0	183
Επιτυχής Κατάληξη			5	9	7	5	8	3	4	6	1	2	2	0	5	2	4	0	0	1	1	4	0	1	0	70
β) Δημόσιος Διάλογος																										
Υποθέσεις Δημοσίου Διαλόγου			4	9	9	10	7	14	9	20	22	23	10	11	8	11	23	14	25	13	84	42	19	14	14	415
Επιτυχής Κατάληξη			4	3	6	8	3	6	4	3	3	5	3	1	3	2	2	1	2	2	3	2	3	2	6	77
Σύνολο υποθέσεων (ν. 2224/94)																										
598																										
Γενικό σύνολο υποθέσεων Ο.ΜΕ.Δ.																										
4.375																										

ΠΙΝΑΚΑΣ II

Υποθέσεις Ο.ΜΕ.Δ. ν. 1876/1990 των ετών 1992-2016 κατανομή ανά είδος συλλογικής ρυθμισης

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Σύνολο
Κλαδικές																										
Εθνικό Επίπεδο.	37	49	46	50	51	55	57	46	65	38	54	45	56	37	55	41	62	52	44	18	7	2	12	8	11	998
Τοπικό Επίπεδο	10	18	16	14	15	28	22	18	18	20	19	22	15	14	19	12	16	15	13	10	5	1	2	4	6	352
Ομοιοεπαγγελματικές																										
Εθνικό Επίπεδο	33	44	55	42	58	52	57	56	60	41	60	54	67	54	58	39	53	51	45	14	4	4	3	6	4	1.014
Τοπικό Επίπεδο	20	17	16	21	20	25	33	27	25	19	23	20	21	25	20	19	32	19	35	1	1	0	0	0	0	439
Επιχειρησιακές																										
	23	22	19	23	27	33	34	41	42	39	44	44	62	84	64	49	89	63	57	27	7	3	11	12	55	974
Σύνολο	123	150	152	150	171	193	203	188	166	138	200	185	221	214	216	160	252	200	194	70	24	10	28	30	76	3.777

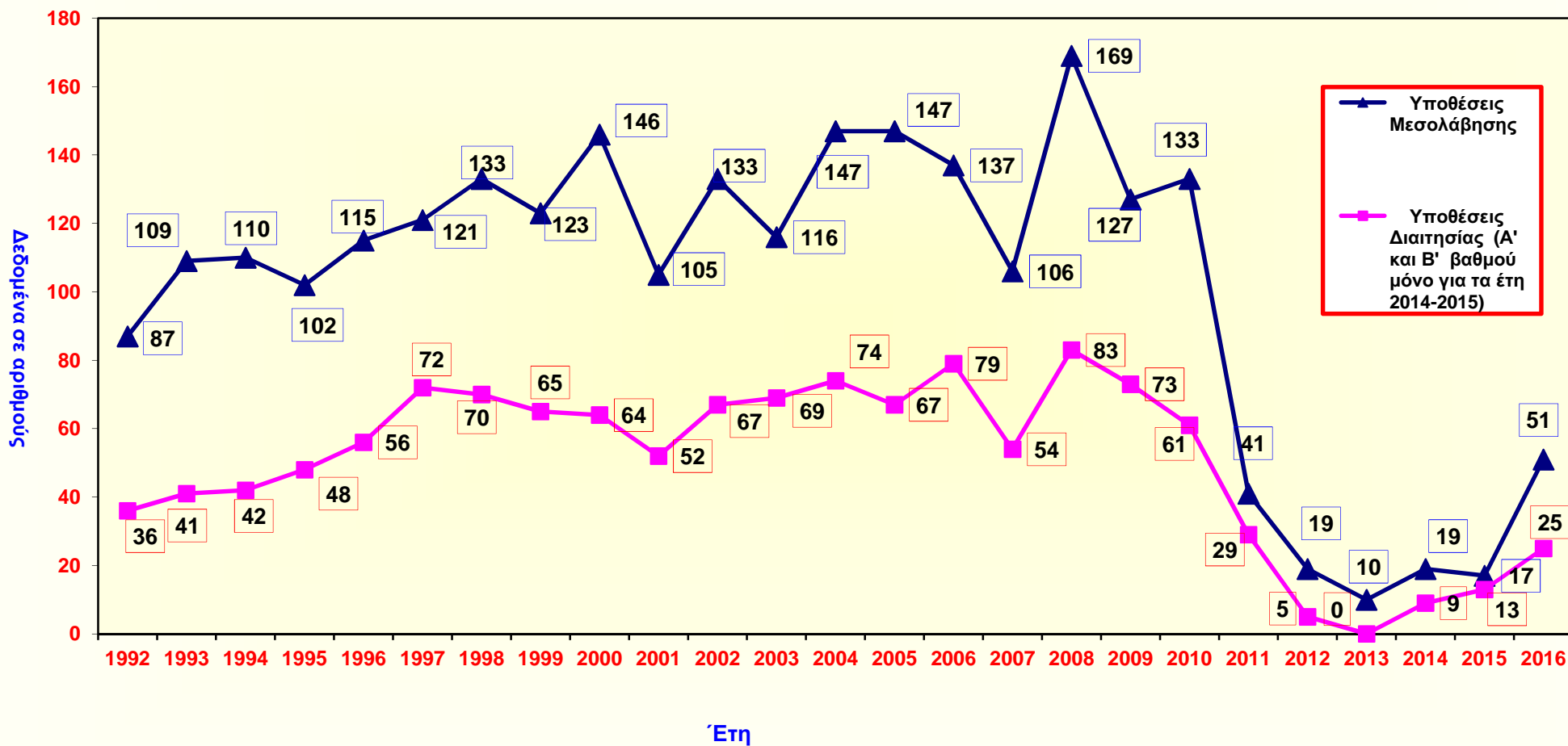
ΠΙΝΑΚΑΣ III

Υποθέσεις Ο.ΜΕ.Δ. ν. 1876/1990 των ετών 1992-2015 ανά τομέα

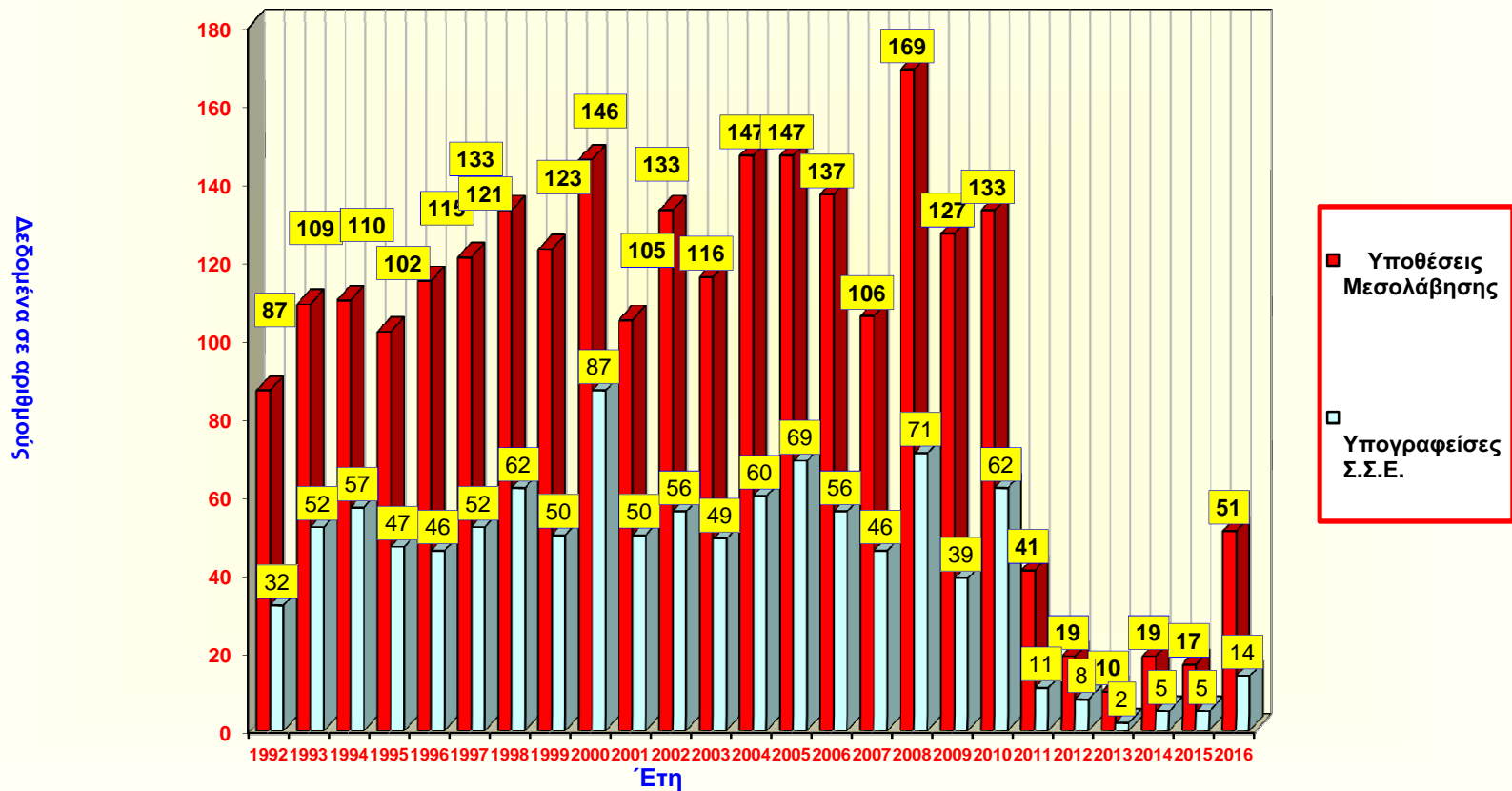
	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Σύνολο
Ιδιωτικός	102	104	114	115	123	131	139	127	169	114	156	137	184	166	172	126	191	155	160	67	22	9	27	24	71	2.905
Δημόσιος	15	36	30	27	40	47	50	43	28	30	35	37	26	22	26	23	37	35	19	1	0	0	0	0	1	608
Εορύτερος Δημόσιος	6	10	8	8	8	15	14	18	13	13	9	11	11	26	18	11	24	10	15	2	2	1	1	6	4	264
Σύνολο	123	150	152	150	171	193	203	188	210	157	200	185	221	214	216	160	252	200	194	70	24	10	28	30	76	3.777

Διάγραμμα I

Απεικόνιση υποθέσεων ν. 1876/90, μεσολάβησης και διαιτησίας των ετών 1992-2016

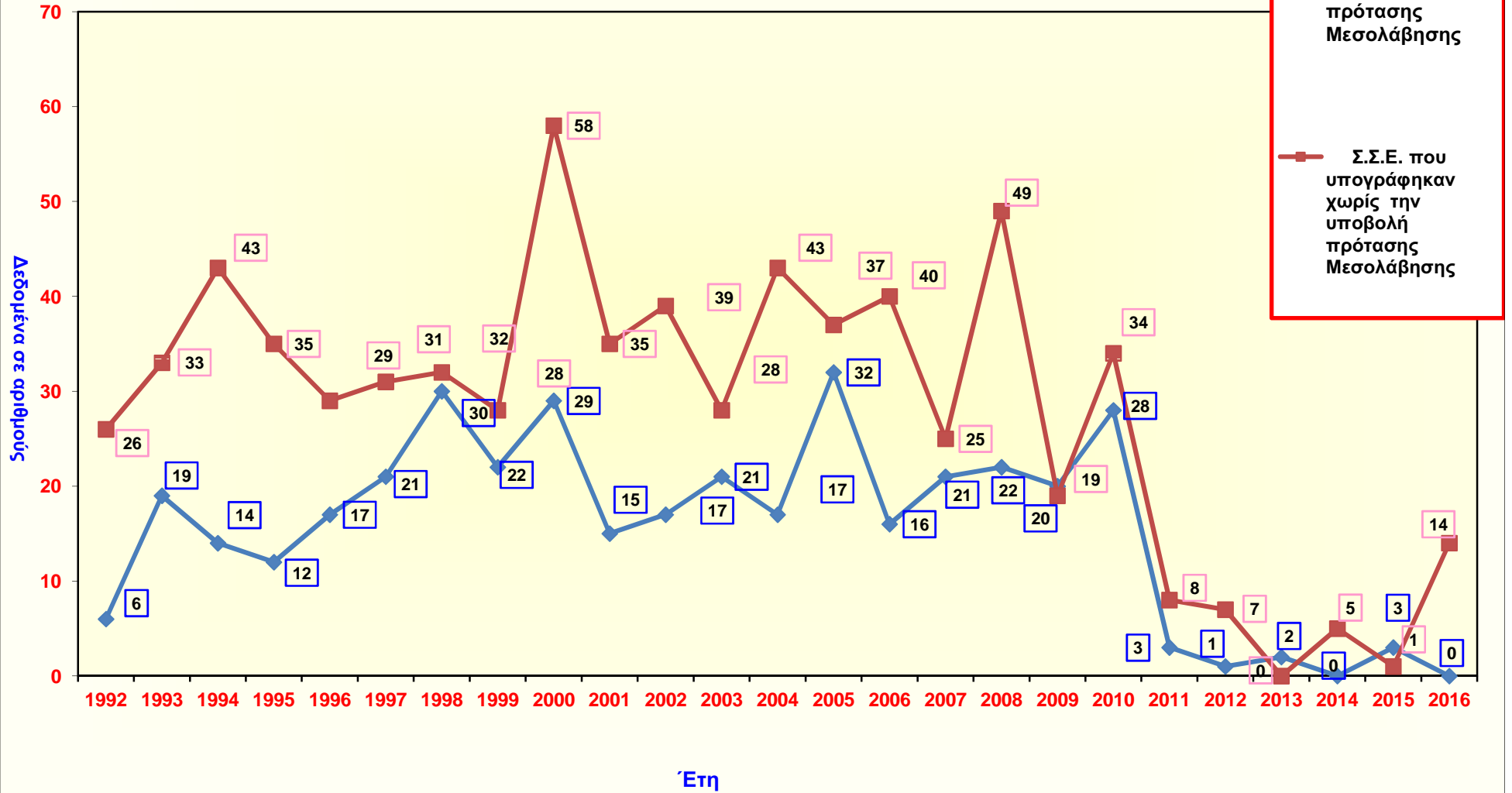

Διάγραμμα II
Απεικόνιση υποθέσεων μεσολάβησης ν.1876/1990 και σ.σ.ε.
(στο στάδιο της μεσολάβησης) ετών 1992-2016

Διάγραμμα III

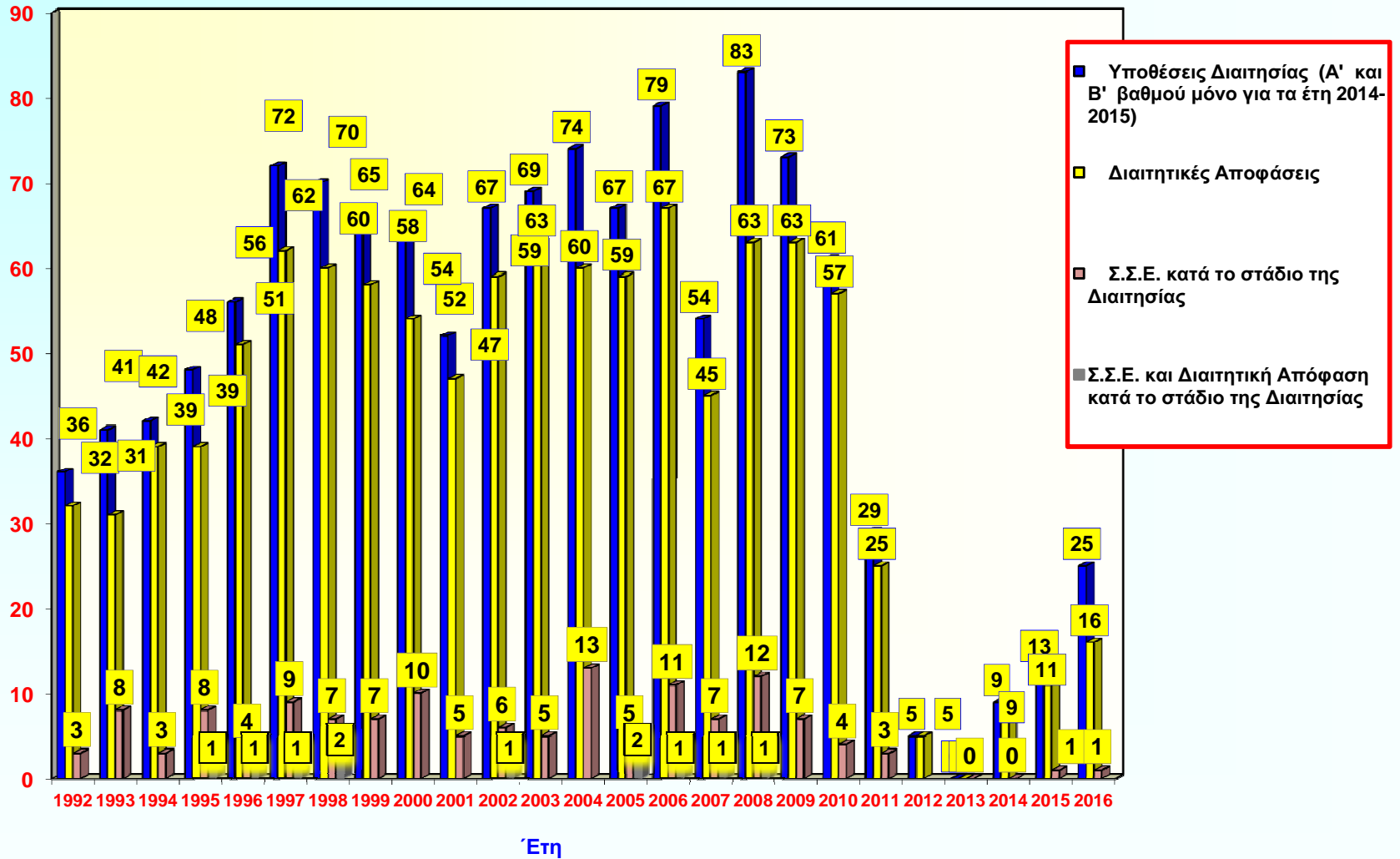
Απεικόνιση σ.σ.ε που υπογράφηκαν με ή χωρίς την υποβολή πρότασης από το Μεσολαβητή κατά τα έτη 1992-2016

Διάγραμμα IV

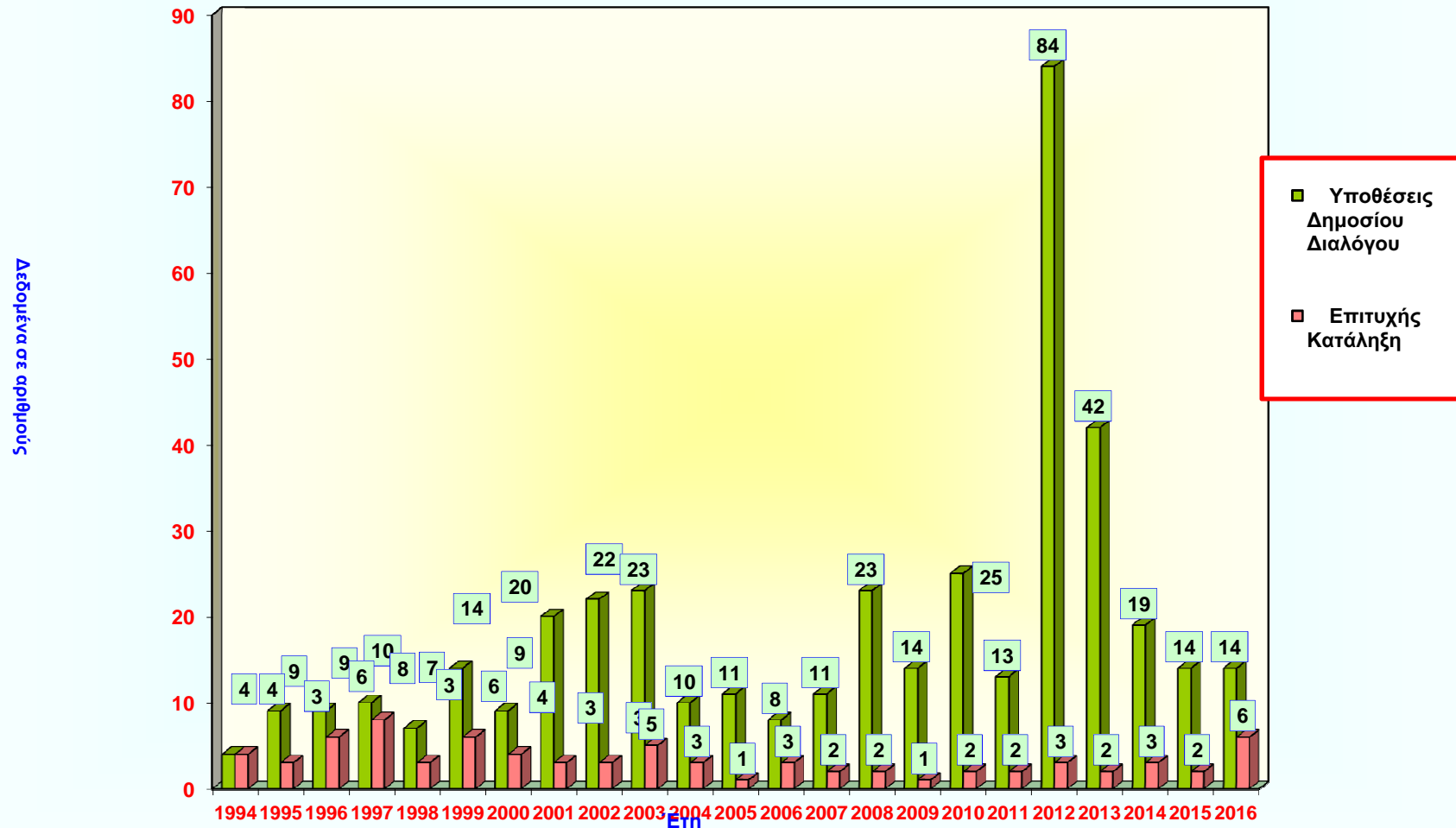
Απεικόνιση υποθέσεων διαιτησίας, δ.α. και σ.σ.ε. των ετών 1992-2016

Δεδομένα σε αριθμούς

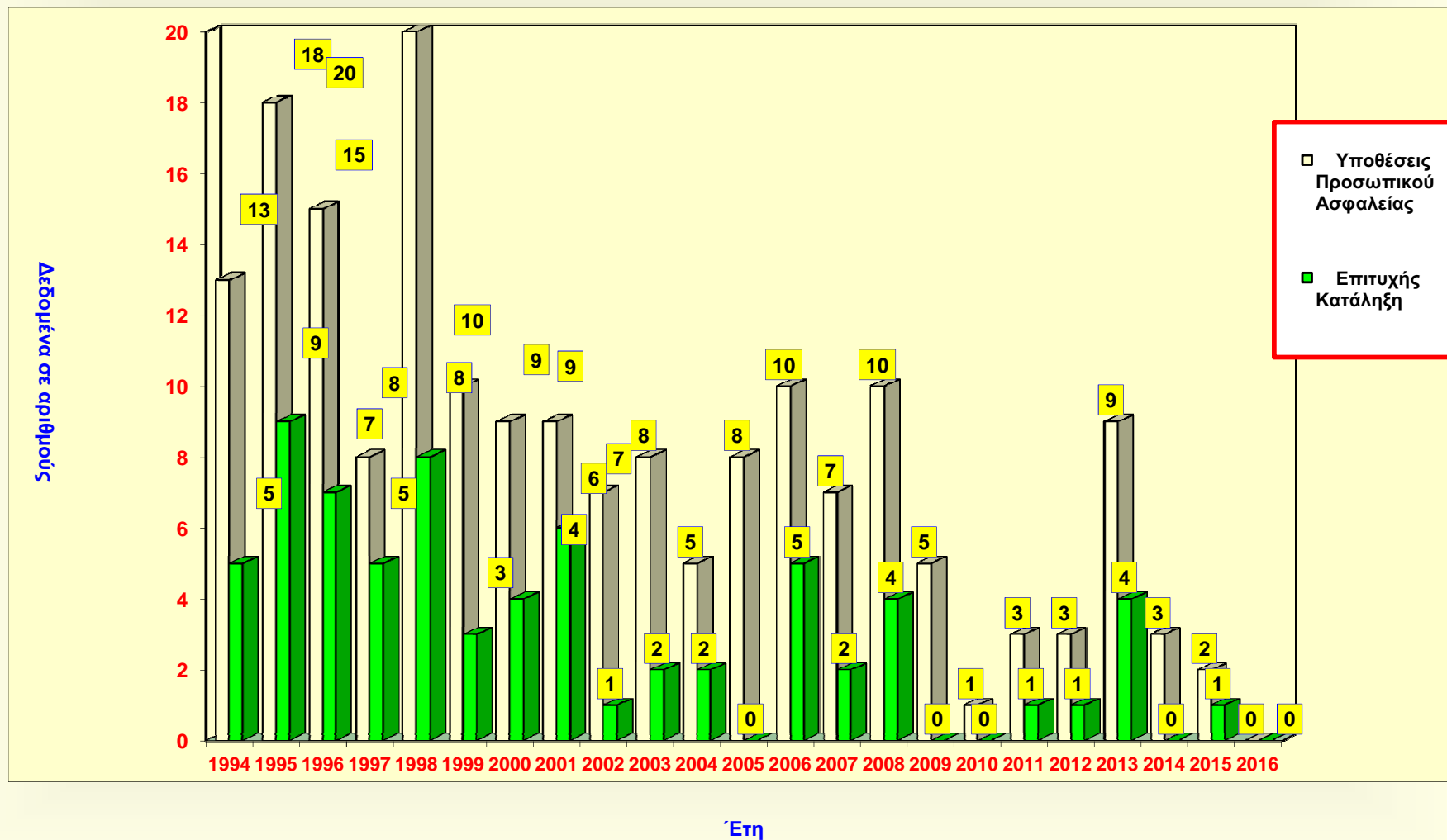
Διάγραμμα V

Απεικόνιση υποθέσεων δημοσίου διαλόγου και των επιτυχών καταλήξεων τους, των ετών 1992-2016

Διάγραμμα VI

Απεικόνιση υποθέσεων προσωπικού ασφαλείας και της επιτυχούς κατάληξής τους, των ετών 1992-2016

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

Πίνακες με τα συγκεντρωτικά στοιχεία των συλλογικών ρυθμίσεων της χώρας κατά τα έτη 1961 έως 2016

Στους Πίνακες IV, V, VI & VII, που ακολουθούν, αποτυπώνονται ανά έτος και ανά είδος οι συλλογικές ρυθμίσεις της χώρας των ετών 1961 – 2016. Τα στοιχεία έχουν ληφθεί από το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Για το έτος 2015 καταχωρούνται τα στοιχεία που ήταν διαθέσιμα στο Υπουργείο Εργασίας έως τις 31.12.2016.

Η κατανομή στους τέσσερις Πίνακες γίνεται με κριτήριο το νομοθετικό καθεστώς που ίσχυε τα αντίστοιχα έτη.

Πίνακας IV													
Περίοδος ισχύος του Ν. 3239/1955													
	ΕΓΣΣΕ		Ομοιοεπαγγελματικές				Ειδικές		ΣΥΝΟΛΟ			%	
	ΣΣΕ	ΔΑ	Εθνικές		Τοπικές		ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ+ΔΑ	ΣΣΕ	Δ.Α.
			ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ	ΔΑ							
1961	1		12	21	36		14	19	63	40	103	61,2	38,8
1962	2		14	12	19		35	18	70	30	100	70	30
1963			10	24	31		20	24	61	48	109	56	44
1964		1	27	27	21		29	32	77	60	137	56,2	43,8
1965	1		21	30	59		40	29	121	69	190	63,7	36,3
1966			28	29	40		37	39	105	68	173	60,7	39,3
1967	1		10	24	26		26	15	63	39	102	61,8	38,2
1968	2	1	14	38	24		23	32	63	71	134	47	53
1969			13	33	16		21	17	50	50	100	50	50
1970		1	20	22	3		30	20	53	43	96	55,2	44,8
1971			17	33	7		22	19	46	52	98	46,9	53,1
1972			44	19	11		33	18	88	37	125	70,4	29,6
1973			47	25	18		93	28	158	53	211	74,9	25,1
1974			21	44	15		34	29	70	73	143	49	51,1
1975	3		30	59	13		85	48	131	107	238	55	45
1976		1	30	52	24		90	40	144	93	237	60,8	39,2
1977	1	1	29	80	15		101	70	146	151	297	49,2	50,8
1978			37	65	14		115	131	166	196	362	45,9	54,1
1979		2	42	94	15		116	126	173	222	395	43,8	56,2
1980		1	56	112	25		140	159	221	272	493	44,8	55,2
1981			54	130	26		153	170	233	300	533	43,7	56,3
1982		1	70	141	42		188	52	300	194	494	60,7	39,3
1983			9	46	8		40	25	57	71	128	44,5	55,5
1984	1		47	170	22		182	79	252	249	501	50,3	49,7
1985	1		51	103	29		194	45	275	148	423	65	35
1986	1		18	43	7		18	16	44	59	103	42,7	57,3
1987		1	21	41	11		44	19	76	61	137	55,5	44,5
1988	1		83	43	28		98	18	210	61	271	77,5	22,5
1989	1		90	63	24		161	33	276	96	372	74,2	25,8

Πίνακας V
Περίοδος ισχύος του Ν.1876/1990

	ΕΓΣΣΕ		Ομοιοεπαγγελματικές				Κλαδικές Εθνικές Τοπικές		Επιχει- ρησιακές		ΣΥΝΟΛΟ			%	
	ΣΣΕ	ΔΑ	Εθνικές		Τοπικές		ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ+ΔΑ	ΣΣΕ	Δ.Α.
			ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ	ΔΑ									
1990	1		65	41	20	18	46	34	53	9	185	102	287	64,5	35,5
1991	1		37	30	35	20	89	25	125	12	287	87	374	76,7	23,3
1992			28	12	14	5	66	8	63	7	171	32	203	84,2	15,8
1993	1		50	11	26	2	98	15	105	2	280	30	310	90,3	9,7
1994	1		44	14	26	2	99	17	117	4	287	37	324	88,6	11,4
1995	1		41	14	25	4	64	13	108	2	239	33	272	87,9	12,1
1996	1		46	16	20	6	76	18	242	3	385	43	428	90	10,1
1997			44	14	25	8	69	96	143	4	281	52	333	84,4	15,6
1998	1		51	13	16	10	87	28	137	7	292	58	350	83,4	16,6
1999			23	20	18	9	70	19	115	3	228	51	279	81,7	18,3
2000	1		54	15	22	4	98	17	122	6	297	42	339	87,6	12,4
2001			34	12	24	1	60	22	146	5	263	40	303	86,8	13,2
2002	2		43	19	32	6	96	20	175	11	348	56	404	86,1	13,8
2003			28	25	26	8	52	26	168	5	274	64	338	81,1	18,9
2004	1		37	16	43	4	101	22	216	10	398	52	450	88,4	11,6
2005			37	18	24	8	84	15	234	20	379	61	440	86,2	13,8
2006	1		42	17	34	6	100	24	224	7	401	54	455	88,1	11,9
2007			23	14	20	3	73	19	202	7	318	43	361	88,1	11,9
2008	1		43	17	27	2	117	25	215	15	403	59	462	87,2	12,8
2009			15	11	12	5	47	30	215	12	289	58	347	83,3	16,7
2010	1		33	8	14	6	31	21	227	11	306	46	352	86,9	13,1

Πίνακας VI
Περίοδος ισχύος του Ν. 1876/1990 μετά την τροποποίηση του από το Ν.3899/2010

	ΕΓΣΣΕ		Ομοιοεπαγγελματικές				Κλαδικές Εθνικές Τοπικές		Επιχει- ρησιακές		ΣΥΝΟΛΟ			%	
	ΣΣΕ	ΔΑ	Εθνικές		Τοπικές		ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ+ ΔΑ	ΣΣΕ	Δ.Α.
			ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ	ΔΑ									
2011			15	5	7	1	23	12	170	9	215	27	242	88,84	11,1

Πίνακας VII
**Περίοδος ισχύος του Ν. 1876/1990, όπως τροποποιήθηκε
από την υπ. αριθ. 6/2012 Π.Υ.Σ. και ισχύει μετά την ψήφισή του Ν.4303/2014**

	ΕΓΣΣΕ		Ομοιοεπαγγελματικές				Κλαδικές Εθνικές Τοπικές		Επιχει- ρησιακές		ΣΥΝΟΛΟ			%	
	ΣΣΕ	ΔΑ	Εθνικές		Τοπικές		ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ+ ΔΑ	ΣΣΕ	ΔΑ
			ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ	ΔΑ									
2012			4	1	6		19	7	975		1004	8	1012	99,2	0,8
2013	1		4	-	10		9		409		433		433	100	0,0
ν 4303/17-10-2014															
2014	1		3		5		10	2	286		305	2	307	99,3	0,7
2015	1		5		7		6	11	263	1	282	12	294	95,9	4,1
2016	1		2	3	6		7	7	318	4	334	14	348	96	4

* * * * *

